

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]; Mellema, Juriaan; [REDACTED]@politie.nl; [REDACTED] (AP Amsterdam); [REDACTED]
Onderwerp: agenda overleg lachgas 8 augustus
Datum: dinsdag 6 augustus 2019 13:36:29
Bijlagen: [190802 lachgasmemo bm wethouder DEF.docx](#)
[concept PVB Lachgas Venten.docx](#)
[Analyse_sja_lachgas_31072019.docx](#)
[2019 08 02 Zoekslag CityControl 2019 registraties over lachgas.pdf](#)

Beste mensen,

Aanstaande donderdag van 12 tot 13.30 u hebben we overleg over lachgas. Het overleg vindt plaats op het stadhuis in kamer 1^E (bij OOV). Gelet op het tijdstip is er lunch geregeld. Bij het overleg zijn aanwezig: Meriam van der Zwaan (wijkteamchef), [REDACTED] (politie), [REDACTED] (OM), Juriaan Mellema (THOR), [REDACTED] (DJZ), [REDACTED] (stadsdeel Centrum), [REDACTED] (OOV), [REDACTED] (OOV). Hierbij ontvangen jullie alvast de punten die wij graag met jullie willen bespreken. Uiteraard is er nog ruimte voor aanvullingen/ wijzigingen.

Agenda:

- 1) Korte toelichting van de **problematiek** [REDACTED] / Meriam)
- 2) **Bestuursrechtelijke handhaving**: toelichting over juridisch kader en inzet ventverbod ([REDACTED])
- 3) **Strafrechtelijke handhaving**: welke mogelijkheden zijn er? ([REDACTED])
- 4) **Prioritering**: kunnen politie en OM zich vinden in de voorgestelde focus op de verkoop in met name de binnenstad?
- 5) **Afspraken over inzet** van handhaving door THOR en politie: kan politie inzet leveren voor strafrechtelijke handhaving en back up van de THOR?
- 6) Kunnen we nog andere partners betrekken? Bijvoorbeeld Belastingdienst?
- 7) Welke risico's zien we bij voorgestelde aanpak? Hoe kunnen we hierop anticiperen?
- 8) Bespreken van **concept proces verbaal** Thor (zie bijlage)
- 9) Lijn van **communicatie**: zowel intern als extern: Hoe zorgen we dat alle handhavers en agenten op de hoogte zijn van het handelingskader? Communicatie als ondersteuning van de handhaving: eerst aankondigen, daarna handhaven. Afspraken maken over wanneer en op welke wijze.
- 10) Vervolgafspraken en planning
- 11) WVTTK

Bijlagen (verzoek om deze stukken verder niet te verspreiden):

- Memo lachgas
- Concept PVB
- Rapportage meldingen lachgas en registraties THOR
- **Rapportage politie**: [REDACTED], wanneer kunnen we de rapportage verwachten?

Hartelijke groet,

[REDACTED]
Coördinator en adviseur OOV (horeca)
 Directie openbare orde en veiligheid

Gemeente Amsterdam

T 020 552 2048 (secretariaat)

M 06 [REDACTED]

[REDACTED] [@amsterdam.nl](mailto:[REDACTED]@amsterdam.nl)

Stadhuis, Amstel 1

1000 AE Amsterdam

Lachgas

Aan Burgemeester en Wethouder Zorg
Van OOV ( ) en ( ) / GGD ( ) /DJZ ( ),
afgestemd met THOR, voorlichting en std Centrum
Datum 2 augustus 2019

Geachte Burgemeester en Wethouder zorg,

In de afgelopen periode zijn er meerdere raadsvragen gesteld en moties ingediend over het onderwerp lachgas. Tot op heden is lachgasgebruik voornamelijk vanuit gezondheidsperspectief benaderd en vanuit dit perspectief lijkt er vooralsnog weinig directe noodzaak tot handelen. Sinds een aantal maanden heeft de overlast van lachgasverkopers echter een enorme vlucht genomen.

Huidige beeld

Op 13 juni heeft er een brede ambtelijke kennissessie plaatsgevonden (georganiseerd door OOV en de GGD) over lachgas met deelnemers vanuit gezondheidsinstellingen, ondernemers, politie, handhaving. Het beeld was dat er sprake is van een toename aan verkoop van lachgas in de openbare ruimte, met name op de uitgaanspleinen en de Wallen en tijdens grootstedelijke events zoals Koningsdag. Dit zorgt voor overlast (geluid van vullen ballonnen, vervuiling op straat, mensen rondom verkooppunten die de weg blokkeren, 'raar' gedrag van gebruikers, blijven hangen na sluitingstijd horeca, intimiderend gedrag verkopers en onderlinge opstootjes). Er zijn geen signalen van ernstige gezondheidsschade, landelijk worden daar nog diverse onderzoeken naar verricht. Door de hele stad wordt overlast gemeld. De meeste meldingen van burgers komen uit Nieuw West. Waar de overlastmeldingen eerder met name 'afval' betroffen, gaan de meldingen in 2019 in de eerste plaats over 'overlast van en door personen en groepen' en nemen de meldingen vooral in de binnenstad toe.

De laatste weken is, ook in de beleving van politie en handhaving, de verkoop van lachgas in de openbare ruimte explosief gestegen en we krijgen nu bijna dagelijks signalen dat deze verkoop vooral in de binnenstad (uitgaanspleinen, Wallen) tot enorme overlast leidt en een ontwrichtende werking heeft. De verkopers lijken zich onaantastbaar te wanen in de stad.

Een van de grote leveranciers, Ufogas, heeft zich afgelopen week zeer nadrukkelijk gemanifesteerd in het Parool en op AT5. Naast deze grote leverancier zijn er ook veel kleine verkopers actief. Om hoeveel verschillende verkopers het gaat is bij ons (nog) niet bekend.

Juridische grondslag

Er is veel onduidelijkheid – zowel bij politie, handhaving als in de media over de mogelijkheden om te kunnen optreden tegen de verkoop van lachgas. Vanuit handhaving is tot op heden niet/ nauwelijks handhavend opgetreden tegen de verkoop van lachgas. Vanuit politie is er wel gehandhaafd op verschillende gronden, maar met onvoldoende effect. Het is niet helemaal duidelijk wat de reden hiervan is, waarschijnlijk een combinatie van het geringe effect van een boete en het feit dat een aantal zaken zijn geseponneerd. Er ontbreekt een duidelijk handelingskader, dat eenduidig wordt toegepast in de hele stad.

Lachgasgebruik is niet strafbaar. Verkoop in de openbare ruimte (zonder vergunning) is echter verboden op grond van de *Verordening staan- en ligplaatsen buiten de markt en venten*. Voor 'venten' – waarbij een wezenskenmerk is dat niet langer wordt stil gestaan dan voor het bedienen van klanten nodig is - is een ventvergunning nodig (art. 4.1). Staat men langer stil dan is er sprake van het innemen van een staanplaats buiten de markt – waarvoor ook een vergunning nodig is (art. 3.1). Deze vergunningen worden niet verleend voor lachgasverkoop. Bovendien geldt er voor heel Centrum en een aantal andere drukke gebieden in de rest van de stad een algeheel ventverbod (waar ook met vergunning niet gevent mag worden).

De verkopers stellen zich op het standpunt dat zij het lachgas niet verkopen maar alleen 'afleveren' (de geldtransactie vindt online plaats) en dat dit wel is toegestaan. DJZ is echter van mening dat ook als de bestelling en geldtransactie online plaatsvinden, het verkopen/afleveren van het lachgas op de openbare weg onder het ventverbod of verbod op innemen van een staanplaats valt. Overigens is ook het aanbieden van diensten (het opblazen van de ballon) verboden op grond van de APV (artikel 2.50).

Het venten zonder vergunning kan op twee manieren worden aangepakt, namelijk met een boete (bestuursrechtelijk of strafrechtelijk) en/of met een last onder dwangsom. Handhaving hierop is een collegebevoegdheid die is gemandateerd aan de stadsdelen. Strafrechtelijke handhaving kan de politie doen. Beide instrumenten, de boete en de dwangsom, kunnen naast elkaar worden opgelegd. De boete is primair een lik-op-stuk maatregel in reactie op een geconstateerde overtreding. De last onder dwangsom is er vervolgens op gericht om herhaling van die overtreding in de toekomst te voorkomen.

Andere juridische mogelijkheden:

Indien en voor zover uit politie-informatie zou blijken dat de verkoop van lachgas tot wanordelijkheden leidt, is het ook mogelijk om de lachgasverkopers een gebiedsverbod te geven voor de binnenstad, dan wel de burgemeester op grond van de lichte bevelsbevoegdheid te laten bevelen dat de verkoop/het afleveren van lachgas in de binnenstad (of in de gehele stad) verboden is.

Inzet van dit soort bevoegdheden is in beginsel slechts aan de orde indien er geen regulier instrumentarium voor handen is om de verkoop van lachgas aan te pakken, dus pas nadat uit een procedure zou blijken dat handhaving via de hiervoor genoemde instrumenten niet mogelijk of niet uitvoerbaar is.

Voorgestelde lijn van optreden:

Onderstaand advies moet nog nader worden afgestemd met politie en Openbaar Ministerie. Hierbij dienen afspraken te worden gemaakt over handhaving door politie als ook de gemeentelijke handhaving.

1. Handhaving verkoop lachgas

Voorgesteld wordt om in eerste instantie – op de korte termijn – te focussen op de **verkoop (en niet het gebruik)** van lachgas in de openbare ruimte in het centrum. Het voorstel is dat de THOR samen met de politie in een aantal weekendnachten, vanaf eind augustus, gaat handhaven op de verkoop van lachgas in het centrum (wallen en uitgaanspleinen) op basis van het ventverbod.

- Hiervoor wordt een duidelijke instructie opgesteld, waarin wordt uitgewerkt waar een proces verbaal aan moet voldoen en wat er moet worden geconstateerd om tot een overtreding te komen. Dit doet THOR in afstemming met DJZ voor gemeentelijke handhavers (bestuurlijke handhaving). Voor politie moet dit in afstemming met OM ook gebeuren (strafrechtelijke handhaving).
- Verkopers krijgen in eerste instantie een bestuurlijke of strafrechtelijke boete (afhankelijk van wie de constatering doet). Daarbij worden de gegevens van de overtreder genoteerd. We richten ons primair op het ventverbod.
- Inschatting is dat handhaving kan leiden tot weerstand bij verkopers en gebruikers. Dit maakt voldoende politiecapaciteit, ook als back-up, zeer belangrijk. Hierover moet nog nader worden gesproken met de politie. Commitment van politie voor deze aanpak is van groot belang.
- Naast de boete wordt ook direct een (fikse)last onder dwangsom opgelegd. De hoogte van de dwangsom zal nog nader worden bepaald, hierbij wordt gekeken naar de hoogte van het met de overtreding behaalde voordeel. Dit bedrag zal dus een stuk hoger liggen dan de boete. De boete bedraagt maar € 90,-; dat schrikt totaal niet af omdat het in geen verhouding staat tot de verdiensten per avond. Deze worden door Ufogas in het Parool geschat op 'tienduizenden euro's per avond' voor hun bedrijf.
  - De last onder dwangsom is er op gericht om herhaling van de overtreding te voorkomen. De dwangsom verbeurt pas indien betrokkene opnieuw het ventverbod overtreedt.
  - Voordeel is dat verschillende gronden kunnen worden opgenomen; primair venten, secundair innemen van een staanplaats, tertiair aanbieden van diensten etc. Hierdoor is er minder kans om tussen de mazen van de wet door te glippen bij een volgende constatering.
  - We zetten zowel in op de grote bekende leveranciers zoals Ufogas (die op grond van de nu bekende informatie direct een last onder dwangsom kan krijgen) als op de kleinere verkopers die rekening houden met de omgeving en schimmiger opereren (die pas kunnen worden aangepakt als hun identiteit bekend is en er een eerste overtreding is waargenomen).
- We stellen voor een pilot van minimaal 4 weekenden op rij in te zetten om te leren of de aanpak succesvol is. De inschatting van THOR is dat dit grofweg meer dan de helft van

hun nachtelijke inzet kost. Dat gaat dan ten koste van andere thema's (zoals alcoholverboden, wildplassen, afval, overlast personen). Ook vraagt dit om extra juridische capaciteit aan de backoffice kant.

- Het is voor THOR een randvoorwaarde dat in gezamenlijkheid met politie en op een zelfde wijze wordt opgetreden. Niet alleen vanwege de slagkracht, maar ook vanwege het feit dat politie in de nachtelijke uren op straat is en THOR niet altijd, terwijl de verkoop dan doorgaat.
- Er wordt nog een voorstel uitgewerkt over de wijze waarop (en wanneer) we gaan communiceren hierover. Vanuit THOR is aangegeven dat communicatie vooraf een randvoorwaarde is voor de handhaafbaarheid en de veiligheid van handhavers. Een duidelijke norm verlaagt de weerstand op straat.

Risico's:

- Boetes zouden kunnen stranden omdat het onderscheid tussen venten en het innemen van een staanplaats in de praktijk lastig is vast te stellen; daarom is het extra van belang om ook een last onder dwangsom op te leggen
- Niet zeker dat dwangsommen ook kunnen worden geïnd
- Verkopers vinden nieuwe modus operandi (want is lucratieve business)
- Waar de ene verkoper verdwijnt, springt er wellicht zo een andere weer op
- Waterbed effect

2. Onderzoeken van een gebiedsverbod dan wel inzet lichte bevelsbevoegdheid

Mocht deze tijdelijk geïntensiveerde inzet van handhaving niet tot de gewenste resultaten (minder straatverkoop) leiden, ofwel blijken dat de verkopers toch niet zijn aan te pakken op grond van de huidige regels, dan kan worden overwogen om als tijdelijke maatregel een (gebieds)verbod in te stellen dan wel de lichte bevelsbevoegdheid in te zetten. Gelijktijdig zal dan een verbod in de APV of marktverordening worden uitgewerkt.

Ter onderbouwing van een evt. verbod hebben we een goede rapportage nodig waaruit blijkt dat de verkoop van lachgas tot wanordelijkheden en openbare orde problemen leidt. Hier wordt al aan gewerkt. Politie ( ) is gevraagd om een rapportage aan te leveren. Daarnaast wordt op dit moment ook door OOV informatie verzameld (meldingen, verslagen van de host en handhaving).

3. CAM rapport afwachten mbt maatregelen gericht op gebruik van lachgas

Momenteel onderneemt de gemeente al diverse activiteiten vanuit het oogpunt van gezondheidspreventie. Deze zijn hoofdzakelijk gericht op jonge gebruikers en hun ouders. Jellinek en GGD ontwikkelen daarnaast een factsheet voor straatcoaches en handhavers ter ondersteuning bij het aanspreken van jongeren die lachgas gebruiken. De verwachting is dat deze vanaf september zowel op papier als digitaal beschikbaar is.

Wat betreft eventuele aanvullende maatregelen ten aanzien van het gebruik van lachgas en de gezondheidseffecten daarvan wordt – zoals ook eerder al aan u is voorgelegd - voorgesteld om het rapport van het Coördinatiepunt Assessment en Monitoring Drugs af te wachten. Zij maken een (landelijke) risicoanalyse van de kwantitatieve en kwalitatieve effecten van lachgas op de volksgezondheid, openbare orde en maatschappij wordt gemaakt. Dit rapport wordt in oktober

verwacht. Na uitkomst van dit rapport wordt een advies aan het college voorgelegd met een voorstel voor eventuele aanvullende preventieve maatregelen. Ook is er dan mogelijk meer bekend over een eventueel landelijk verbod. Voor aanvullende maatregelen is overigens nu nog geen financiële dekking.

4. Lachgasverkoop bij evenementen en in de horeca of in winkels

Bij een aantal evenementen (o.a. Ajax huldiging, GayPride) is tot nu toe een verbod op het bezit van lachgas opgenomen in de huisregels. Ofwel op initiatief van de organisator, of omdat de veiligheidspartners risico's zagen in o.a. het meevoeren van lachgascilinders. De handhaving op evenemententerreinen is in principe aan de organisator, dus als zij overlast van lachgas verwachten is het aan hen om hier op te acteren. Vooralsnog adviseren wij niet om in *elke* evenementenvergunning een verbod op te laten nemen, maar maatwerk is hierin wel mogelijk (afhankelijk van de risicoanalyse).

Ook in de horeca vindt verkoop van lachgas plaats. In de Drank- en Horecawet staat een verbod op 'kleinhandel' in de horeca. Daar zou de verkoop van lachgas mogelijk onder te scharen zijn. Een aantal gemeenten heeft op deze grond ook al gehandhaafd. In Amsterdam hebben zowel Koninklijke Horeca Nederland als het Overleg Amsterdamse Clubs aangegeven geen voorstander te zijn van verkoop in de horeca, hoewel sommigen van hun leden dit wel doen omdat het goed verdient. De verkoop van lachgas in de horeca brengt echter niet de meeste overlast met zich mee. Ons voorstel is dus om hier vooralsnog geen prioriteit aan te geven.

Recent is in Venray de eerste lachgas winkel geopend. De gemeente kon dit niet tegenhouden. Het risico bestaat dat de verkoop zich ook in Amsterdam zal verplaatsen naar winkels (of vaste plaatsen op de markt). We zullen alvast onderzoeken hoe de verkoop vanuit winkels is tegen te houden.

Mocht het CAM-rapport of ander onderzoek aanleiding geven tot extra maatregelen in het kader van de (volks)gezondheid, dan zou een verbod in de evenementenvergunning en een aanpak van de horecaverkoop alsnog te overwegen zijn. In dat geval zou een landelijk verbod (toevoeging op de Opiumlijst) of regulering echter meer in de lijn der verwachtingen liggen.

Gevraagde besluit:

Stemt u in met deze voorgestelde lijn en dat we dit verder uitwerken met de driehoekpartners

Proces-verbaalnummer :

1 PROCES-VERBAAL

van bevindingen

Ik, , stamnummer , handhaver openbare ruimte, werkzaam bij de gemeente Amsterdam te Amsterdam, tevens buitengewoon opsporingsambtenaar met BOA-aktenummer standplaats Amsterdam, ingevolge categoriale beschikking "Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar bij de gemeente Amsterdam 2015, domein 1", van 3 december 2015, nummer BOACAT2015/063, welke geldt voor de opsporing van feiten, zoals genoemd in hoofdstuk 6.4 van Domein 1 Openbare Ruimte van de beleidsregels Buitengewoon opsporingsambtenaar, verklaar het volgende:

Op ...dag, datum omstreeks... (tijdstip), bevond ik mij, verbalisant in uniform gekleed en met toezicht en handhaving van bovengenoemde wetgeving belast, op de openbare weg .... Ter hoogte van perceel... te Amsterdam

Aldaar zag ik, verbalisant, dat een persoon een passant aansprak. Deze persoon gaf later op te zijn genaamd.:

**** Naam betrokkene),****

Geboren te...

Ik zag namelijk dat (naam betrokkene) de passant aankeek op het moment dat (naam betrokkene) sprak. Ik zag dat de passant vervolgens in de richting van (naam betrokkene) keek. Ik zag dat (naam betrokkene) vervolgens met zijn handen een ballon ter hoogte van de bovenzijde van een cilinder hield. Ik zag dat (naam betrokkene) met zijn andere hand, ter hoogte van de bovenzijde van een cilinder, een draaiende beweging maakte. Ik zag dat hierdoor de ballon werd opgeblazen. Tegelijkertijd hoorde ik een luid sissend geluid, dat uit de richting van (naam betrokkene) kwam. Ik zag dat er direct meerdere passanten omkeken in de richting van (naam betrokkene). Ik zag dat de passant contant geld (of andere wijze van transactie) aan (naam betrokkene) overhandigde. Ik zag dat (naam betrokkene) een opgeblazen ballon aan de passant overhandigde, waarna de passant, de ballon ter hoogte van zijn mond hield en de inhoud van de ballon herhaaldelijk inhaleerde.

Met opmerkingen [J1]: Dit is optioneel, bij online transactie niet waarneembaar

Ik, verbalisant, heb de passant aangesproken en hem gevraagd hoe de koop van de ballon tot stand was gekomen.

Ik hoorde dat de passant tegen mij zei: "Hij vroeg mij of ik een ballon wilde kopen". Ik vroeg de passant of hij deze ballon vooraf middels telefonisch contact, dan wel een app of email had besteld. Ik hoorde dat de passant tegen mij zei: "Nee, hij sprak mij gewoon aan op straat en ik heb de ballon gekocht". (voorbeeld

Met opmerkingen [J2]: Dit kan ook een ander antwoord zijn

Gelet op voornoemde feiten en omstandigheden, had ik het vermoeden dat (naam betrokkene) aan het venten was, zonder in het bezit te zijn van een geldige vergunning. Ik heb de betrokkene vervolgens staande gehouden.

Het is mij, verbalisant, amtsshalve bekend dat er door de gemeente Amsterdam in het geheel geen vergunningen zijn afgegeven voor venten op de voornoemde locatie. Bovendien kon de verdachte mij desgevraagd ook geen geldige vergunning ter inzage aanbieden.

Gelet op voornoemde feiten en omstandigheden, bleek het mij, verbalisant, dat (naam betrokkene), aan het venten was op de openbare weg, zonder in het bezit te zijn van een geldige vergunning, hetgeen in strijd is met de bepalingen als bedoeld in artikel 4.1 lid1 van de Vent Verordening van de gemeente Amsterdam. Om deze reden heb ik dan ook verbaliserend opgetreden.

Dit proces verbaal is door mij opgemaakt op Ambtseed/belofte, gesloten en getekend te Amsterdam op (datum).

De verbalisant,

,

Analyse op meldingen t.a.v. Lachgas

Team Dashboard OOV - [REDACTED] & [REDACTED]

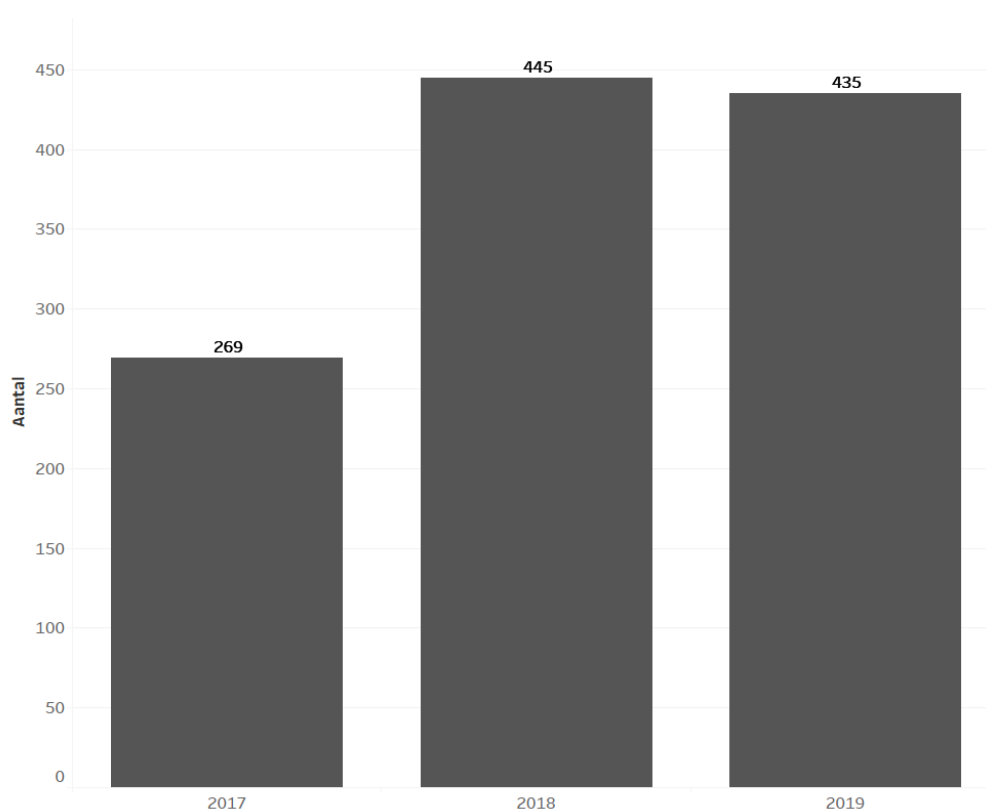
Versie: 1.0 - 31-07-2019

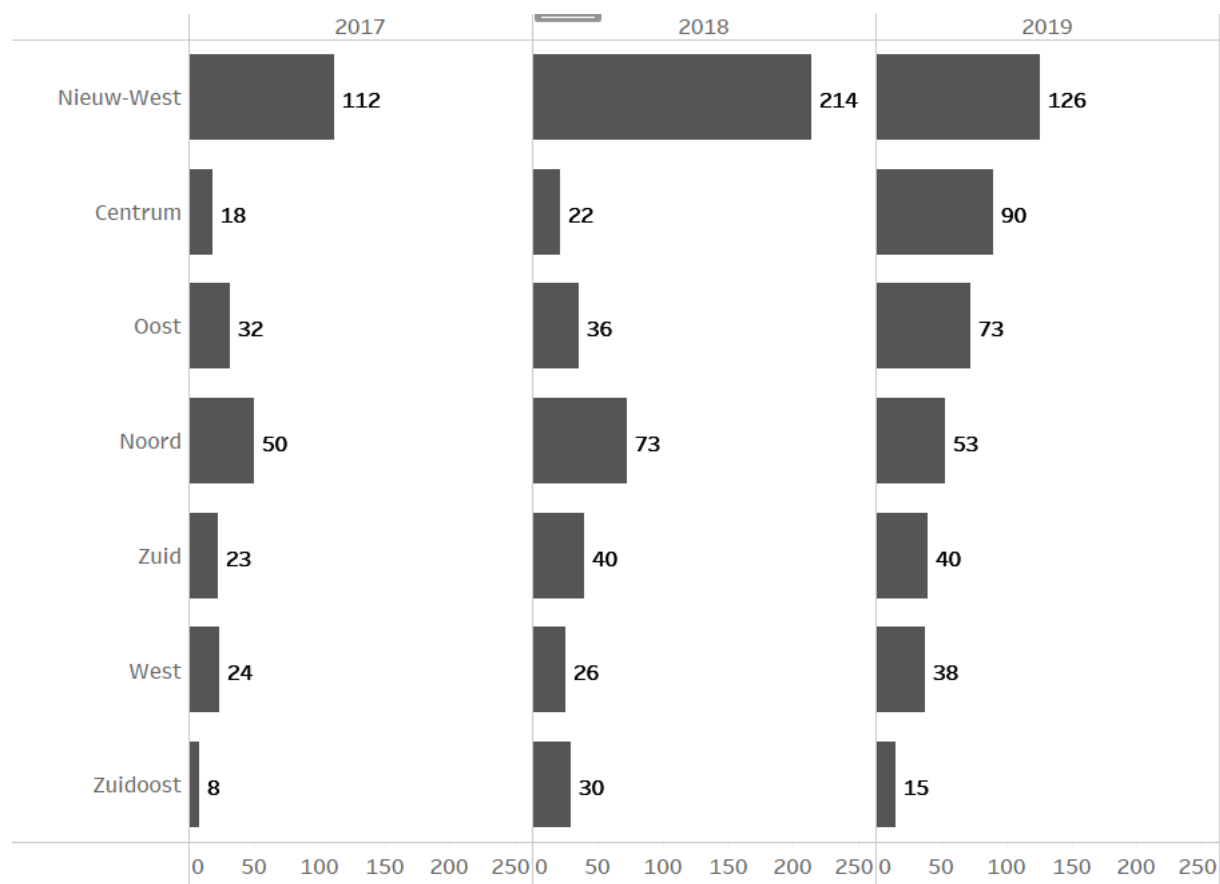
Opzet analyse

- Voor deze analyse is gebruik gemaakt van de meldingen die worden geregistreerd in systeem Signalen Informatie Amsterdam (SIA). Dat zijn meldingen die via 14020, social media, verbeter de buurt-app of het webformulier (<https://meldingen.amsterdam.nl>) zijn gedaan.
- Lachgas is geen aparte categorie binnen het systeem. Daarom is binnen alle meldingen gezocht op een aantal termen zoals: *Lachgas*, *Ballon*, *Patronen*, *Lachgasballon* etc..
- **Periode: 01-01-2017 t/m 23-07-2019**

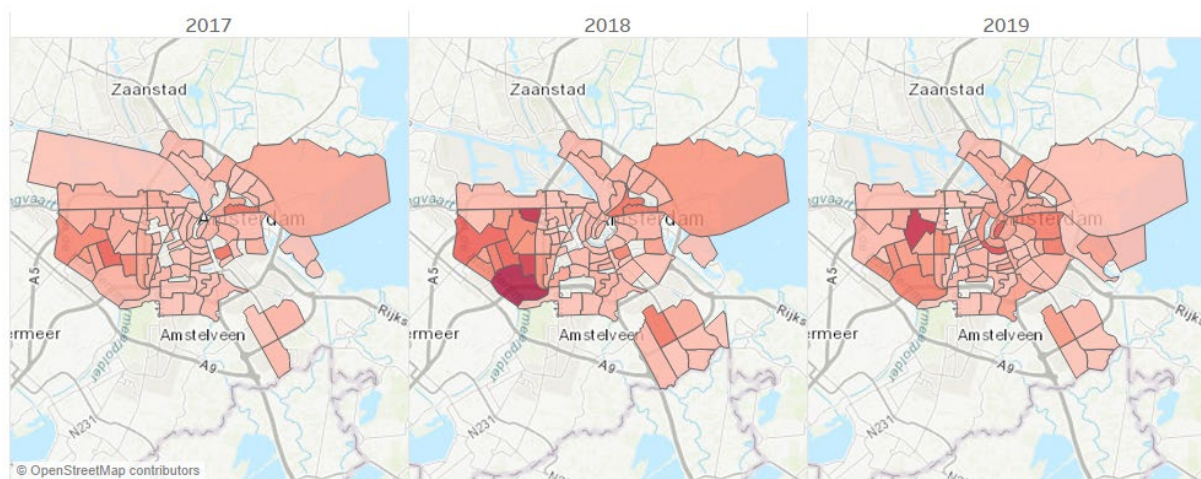
Aantal meldingen per jaar (let op, 2019 loopt tot 23-07-2019)

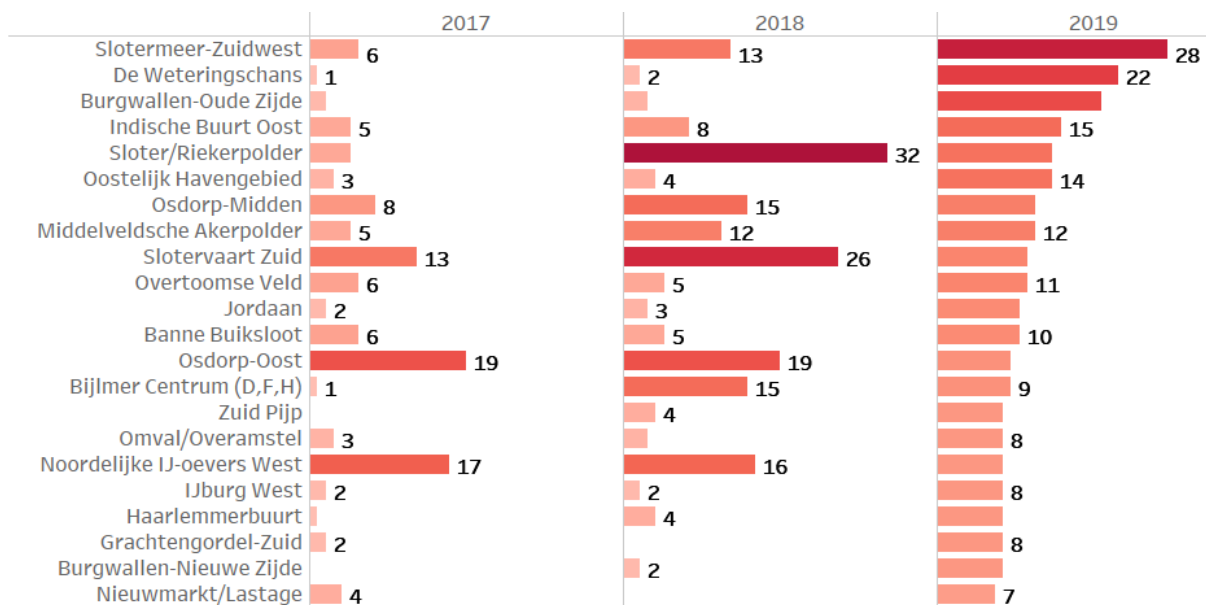
Aantal meldingen per stadsdeel

Aantal meldingen per buurtcombinatie per jaar

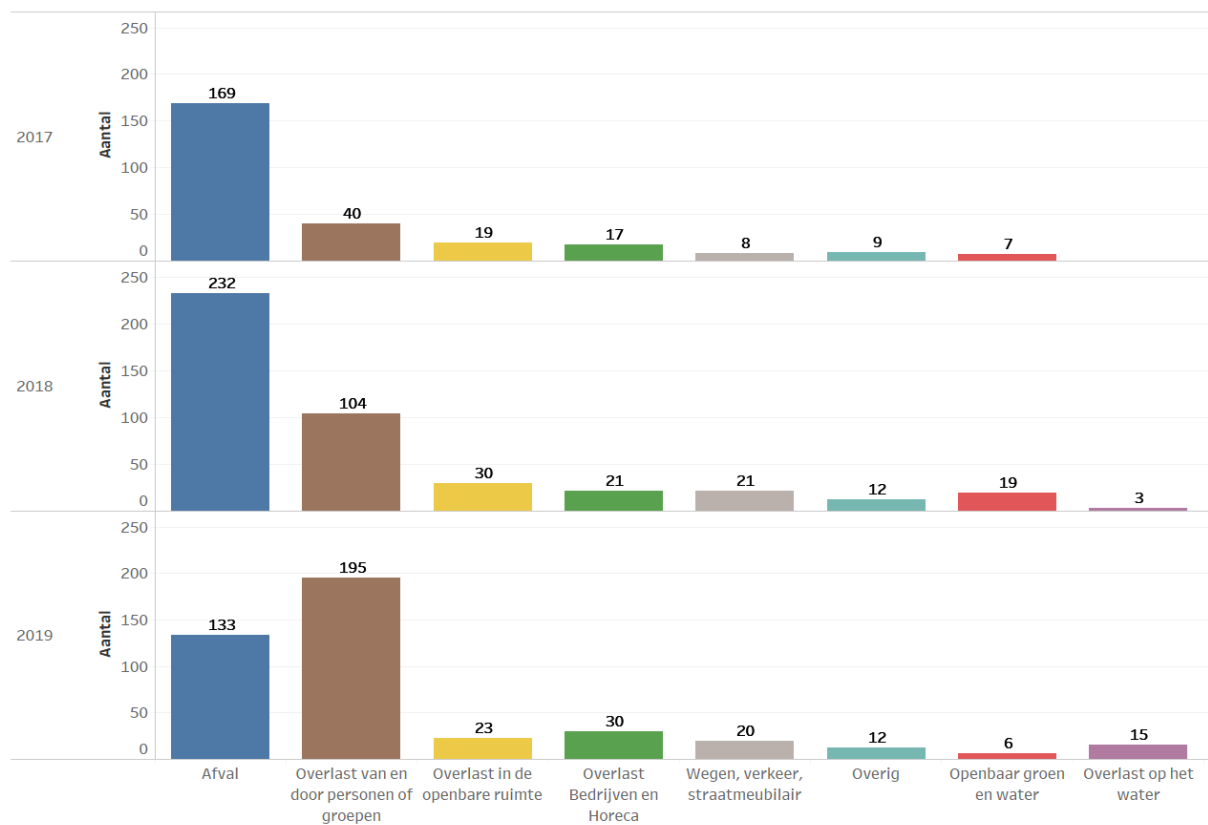

Top 25 buurtcombinatie per jaar gesorteerd op aantal meldingen in 2019

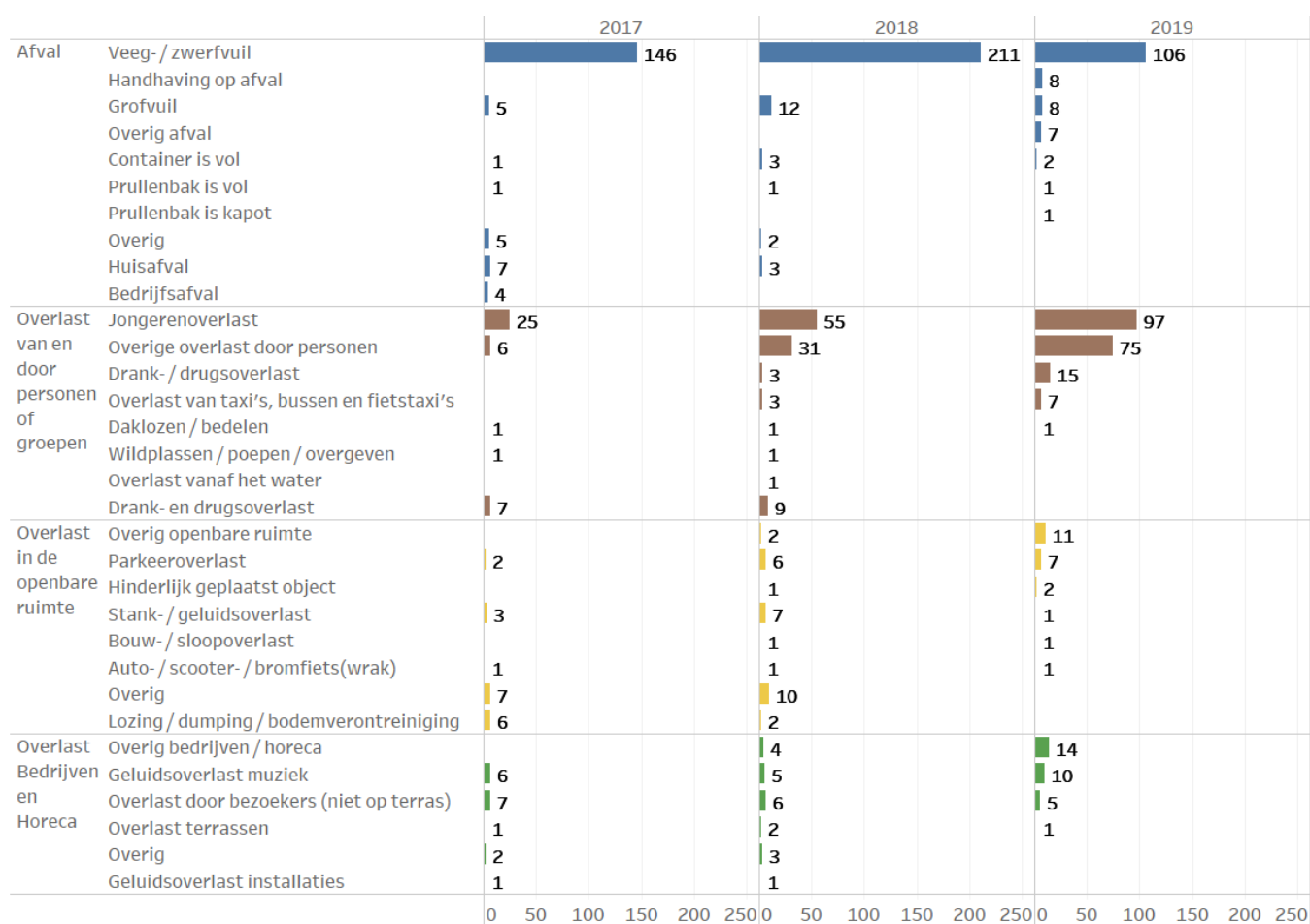

Aantal meldingen per hoofdcategorie per jaar

Aantal meldingen per hoofd- en subcategorie per jaar

Voorbeeld meldingen

22 juli 2019	09:20	Afval	Geuzenveld	Graag meer toezicht op milieuvervuiling in deze buurt. Elke week puilen de bakken uit. De vuilniszakken worden naast de bakken gesmeten, zakken worden open getrokken door meeuwen etc. waardoor het vuil door de wijk waait. Er wordt door mensen met zgn 'klusbusjes' afval gedumpt waaronder ook chemisch afval (verfpotten, roze vloeistof wat vervolgens blijft liggen). Tevens worden huisraden, vuilnis en etensresten gedumpt..
	09:32	Afval	IJburg West	Het kinderspeeltuintje ligt vol lege lachgasballonnen, hele en halve sigaretten, wietzakjes en glas van gebroken bierflesjes (en geen vuilnisbak in het speeltuintje)
	11:52	Overlast van en door personen of groepen	De Weteringschans	Sinds een dag of 10 is er een soort van lachgasfabriek tegenover ons huis op de openbare weg met ongeveer 10 bakfietsen, opslagboxen, scooterkoeriers, gastanks, ballonnen, uitpuilende afvalzakken (bekeuring van 140 euro ooit geïnd????) jonge drukke mannen met fluoriserende hesjes en hun klanten natuurlijk. Af en toe komt er een bestelbus voorrijden die een nieuwe voorraad gasflessen komt afleveren. Ze nemen eigenlij..
	12:49	Overlast in de openbare ruimte	De Weteringschans	(illegale) verkoop van lachgas, een kort doodlopend stuk Leidsegracht in beslag genomen door permanent geparkeerde bakfietsen gevuld met tientallen flessen helium en ballonnen als cover.
	21:58	Overlast van en door personen of groepen	Tuindorp Oostzaan	Hangjongeren die ballonnen gebruiken, al een ruim uur. Geluidsoverlast.
	22:20	Overlast van en door personen of groepen	Van Lennepbuurt	Elke nacht overlast van jongeren die schreeuwen, muziek afspelen hard en lachgas gebruiken. Tevens werkt de verlichting niet waardoor er een onveilige sfeer is.
	22:28	Overlast van en door personen of groepen	Frankendael	Geluidsoverlast: jongeren met harde muziek en lachgas op de kinderspeelplek.
21 juli 2019	22:00	Overlast van en door personen of groepen	Burgwallen-Oude Zijde	Overlast door lachgas verkopers en ronselaars. Herrie door het vullen van ballonnen met lachgas. Vervuiling door achterlaten patronen en ballonnen. Aggresieve reacties bij vriendelijk verzoek elders te gaan staan ivb nachtrust. Dreigende manier van ronselen door handlangers met "demo" balon in de mond.
20 juli 2019	00:37	Afval	De Weteringschans	Geluidsoverlast en vervuiling van Ballonnen met lachgas verkopers, wij liggen de afgelopen nachten wakker van het geluid van het vullen van lachgasballonnen, wanneer komt hier wetgeving over? Iedere ochtend ligt de straat bezaaid met ballonnen. Wie ruimt dit op? Twee agenten gesproken in de straat die niets kunnen doen aan dit verhaal. Foto's volgen morgen
	00:43	Afval	De Weteringschans	Veel overlast van verkopers van ballonnen met lachgas. Dhr. vind het onacceptabel dat dit nog steeds gedoogd wordt. Er wordt door de verkopers ook veel afval op straat achtergelaten.
	02:00	Overlast van en door personen of groepen	Sloter/Riekerpolder	Jongeren met heel harde muziek uit auto's en snuiven van lachgas om 03.00 tot 04.00 vrijdagnacht 19 - 20 juli 2019. Politie is meerdere keren gebeld. Regelmatig terugkerend fenomeen op de slimmeweg
	20:39	Overlast van en door personen of groepen	Sloter/Riekerpolder	Het is nu al weken hetzelfde twee groepen die af en aan komen hangen bij het muurtje onder de boom bij de vuilnisbakken. De jongeren praten hard en luisteren harde muziek en drinken alcohol en vervolgens gaan ze gek doen met fietsen en scooters levensgevaarlijk. De andere groep is wat ouder en praten ook hard luisteren af en toe hard muziek en drinken, roken jointjes en gebruiken lachgas en stappen vervolgens op de scooter of in..
	22:05	Overlast van en door	Burgwallen-Oude Zijde	Geluidsoverlast van verkoop van lachgasballonnen op straat ter hoogte van huisnr [REDACTED]

Aan Juriaan Mellema (manager THOR i.o.)
Kopie aan [REDACTED] (adviseur business informatie THOR i.o.)
Opsteller [REDACTED] (senior informatie analist THOR i.o.)
Datum 02-08-2019

Zoekslag CityControl 2019: registraties over lachgas

1. Aanleiding

1.1. Informatieverzoek

Op verzoek van Juriaan Mellema (manager THOR i.o.) is onderzocht wat er in 2019 in Amsterdam door handhavers van THOR i.o. over lachgas is geregistreerd in het handhavingssysteem CityControl.

1.2. Werkwijze

CityControl is geraadpleegd via het *Dashboard OOV Handhaving (Sigmax)* op peildatum 01-08-2019. In het dashboard zijn de volgende selecties gemaakt:

- Periode: *this year* en *last 2 years* (voor tabel 1 in paragraaf 2.1.)
- Jaar: *2019* en *2018* (voor tabel 1 in paragraaf 2.1.)
- Overige periode selecties: *all*
- Geografische selecties: *all* (heel gemeente Amsterdam)
- Organisatie: *all*
- Feitcodes: *all*
- Interventies: *all*
- Hoofdsituaties: *all*
- Overige selectiemogelijkheden: *all*
- Toelichting: *lachgas* (als term ingevoerd)

In het toelichting-veld is gezocht op de term *lachgas*. Dit is de enige manier om registraties over lachgas terug te vinden, aangezien er geen feitcode of andere aanduiding voor wordt gebruikt.¹

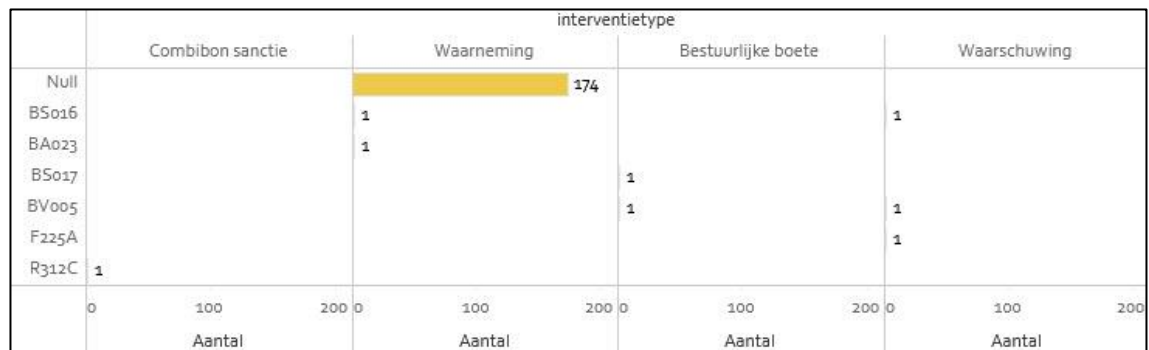
---

¹ Via de zoekterm *lachgas* wordt in het toelichting-veld naar een letterlijke overeenkomst gezocht. Dit betekent dat registraties waarin de term *lachgas* verkeerd of anders is geschreven niet worden gevonden. Registraties waarin *lachgas* onderdeel is van een woord (bijv. 'lachgaspatroon') worden wel gevonden. De onder 2 beschreven bevindingen geven dus een indicatie.

2. Bevindingen

2.1. Aantal registraties over lachgas per interventietype en eventuele feitcodes

Figuur 1 toont dat bijna alle registraties (176) waarnemingen² zijn. Hierbij is het belangrijk om op te merken dat aantallen waarnemingen niet een weergave zijn van de aanwezigheid, grootte of ernst van een probleem, omdat dit ook over werkopdrachten kan gaan waarbij niets is aangetroffen.

Figuur 1. Aantal registraties over lachgas per interventietype en eventuele feitcodes in 2019. Bron: Dashboard OOV Handhaving (Sigmax).

In een aantal gevallen hebben handhavers van THOR in 2019 een boete (3), waarschuwing (3) of waarneming (2) geregistreerd onder feitcodes voor specifieke overtredingen en hierbij de term *lachgas* vermeld in de toelichting bij die registraties. Handhavers zagen dus overtredingen waarbij lachgas op enigerlei wijze een rol speelde of werd waargenomen. Om een volledig beeld te schetsen van de mogelijke overtredingen die handhavers hebben gezien, wordt in tabel 1 niet alleen naar het jaar 2019, maar ook naar 2018 gekeken.

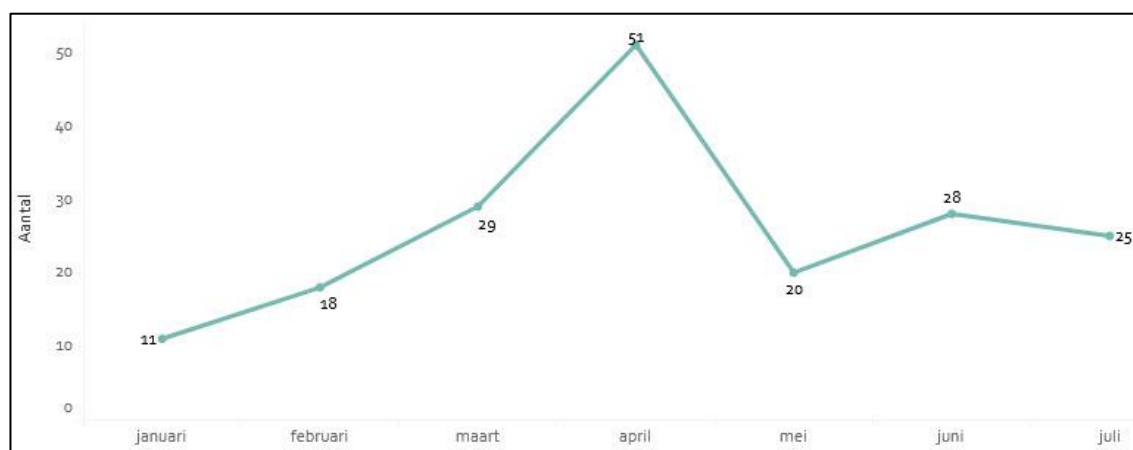
Tabel 1. Feitcodes, aantal registraties met die feitcode, feitomschrijvingen en beschrijvingen van interventies in 2018 en 2019 waarbij lachgas in de toelichting van de registratie wordt genoemd			
Feitcode	Aantal registraties	Feitomschrijving	Beschrijving
BS004	1 boete	Gebod gebruik inzamelmiddel huishoudelijke afvalstoffen (andere wijze aanbieden)	Dozen met honderden lachgaspatronen stonden met ander karton waarop een adres stond in een winkelwagen bij een inzamelvoorziening.
BS016	4 waarnem. 1 waarsch.	Verbod achterlaten straatafval (buiten afvalvoorziening)	Handhavers zien lachgaspatronen, -ampullen, -capsules en -ballonnen op straat liggen. In één geval zien zij personen dit op straat gooien.
BS017	1 boete	Verbod achterlaten straatafval (anders dan straatafval)	Boete aangezegd voor het op straat achterlaten van een gasfles en veel ballonnen.
BS018	1 waarnem.	Voorkomen van zwerfafval (doorzoeken/verspreiden)	Het aantreffen van lachgaspatronen.
BA023	3 waarsch. 1 waarnem.	Verbod aanbieden diensten op of aan de weg (diensten)	In het geval van de waarschuwingen werd vermoed dat lachgas werd verkocht, maar kon geen transactie worden gezien. Eenmaal (de waarneming)

² Dit is een interventiesoort in CityControl waaronder een handhaver dat wat hij/zij ziet kan beschrijven.

			werd verkoop wel gezien.
BV005	4 waarsch. 2 boetes	Verbod venten zonder vergunning	Situaties waarin verkoop van lachgas werd gezien of vermoed.
F225A	1 waarsch.	Venten op door het college aangewezen (verboden) openbare plaatsen	Vermoedelijke verkoop van lachgas.
R312C	1 boete	Als snorfietser niet de rijbaan gebruiken waar dit verplicht is	De betrokkene had een lachgashouder bij zich.
R315B	1 waarsch.	Als bestuurder van een stilstaand motorvoertuig niet de rijbaan gebruiken	De betrokkene was een lachgasgebruiker.

2.2. Aantal registraties over lachgas per maand

In 2019 zijn er door handhavers van THOR 182 registraties in CityControl aangemaakt waarin de term *lachgas* voorkomt.³ Onderstaande figuur 2 toont het aantal registraties over lachgas per maand in 2019. De piek in april (51) lijkt vooral te worden verklaard door Koningsdag (27 april 2019). Op die dag zijn 21 registraties aangemaakt die verhalen over het (mogelijk) verkopen van lachgas.

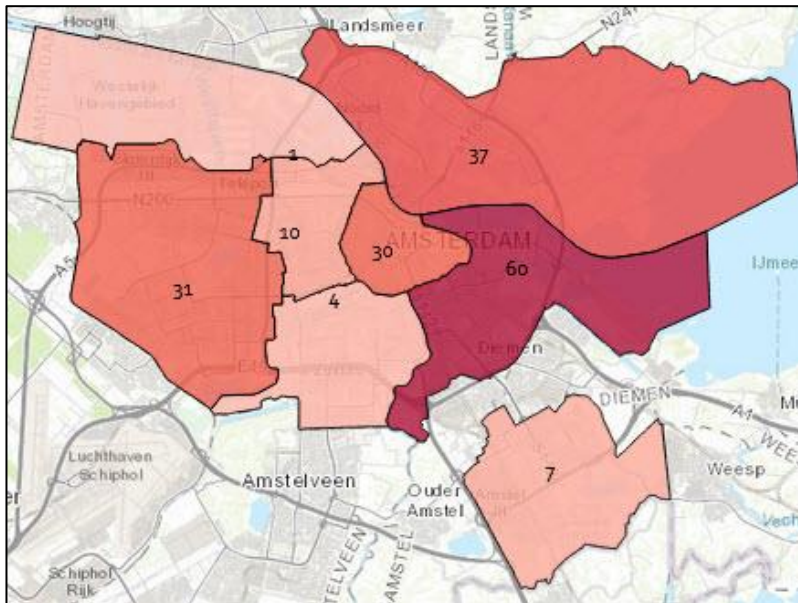

Figuur 2. Aantal registraties over lachgas in CityControl per maand in 2019. Bron: Dashboard OOV Handhaving (Sigmax)

³ Hoewel registraties waarin de term *lachgas* voorkomt niet enkel en alleen over lachgas hoeven te gaan, wordt in het vervolg wel gesproken over *registraties over lachgas*. Ook kan het zo zijn (zoals onder 2.1. reeds aangegeven) dat lachgassporen, -gebruik en/of verkoop juist niet wordt waargenomen. De term komt dan logischerwijs wel in de registratie voor, maar wijst niet op daadwerkelijke aanwezigheid van het probleem.

2.3. Aantal registraties over lachgas per stadsdeel

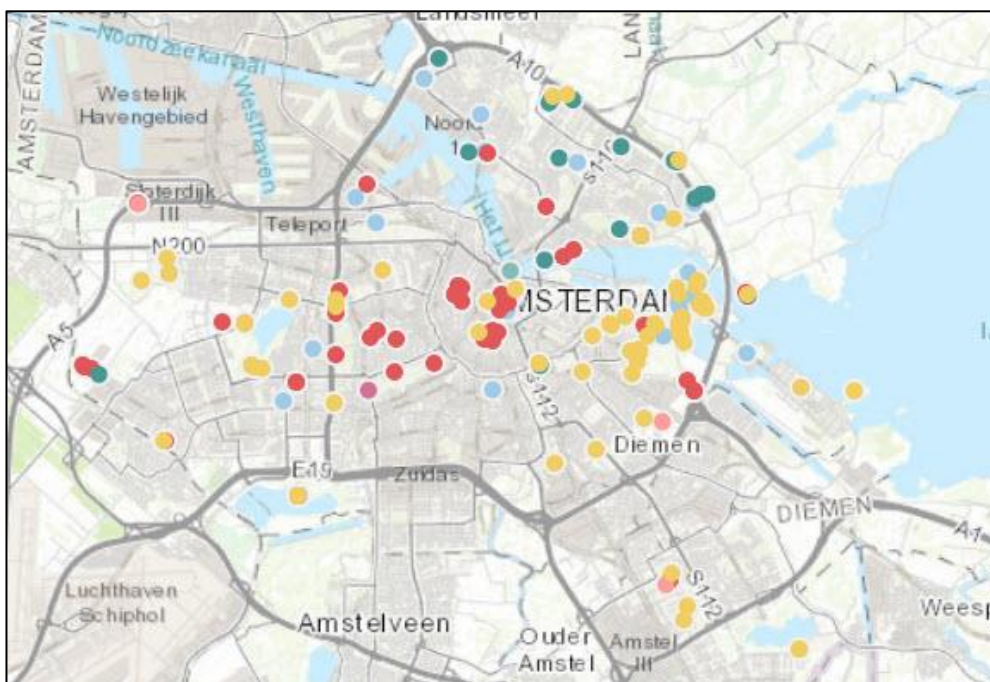
Figuur 3 toont dat in stadsdeel Oost de meeste (60) registraties over lachgas zijn aangemaakt, gevolgd door stadsdelen Noord, Nieuw-West en Centrum.

Figuur 3. Aantal registraties over lachgas in CityControl per stadsdeel in 2019. Bron: Dashboard OOV Handhaving (Sigmax)

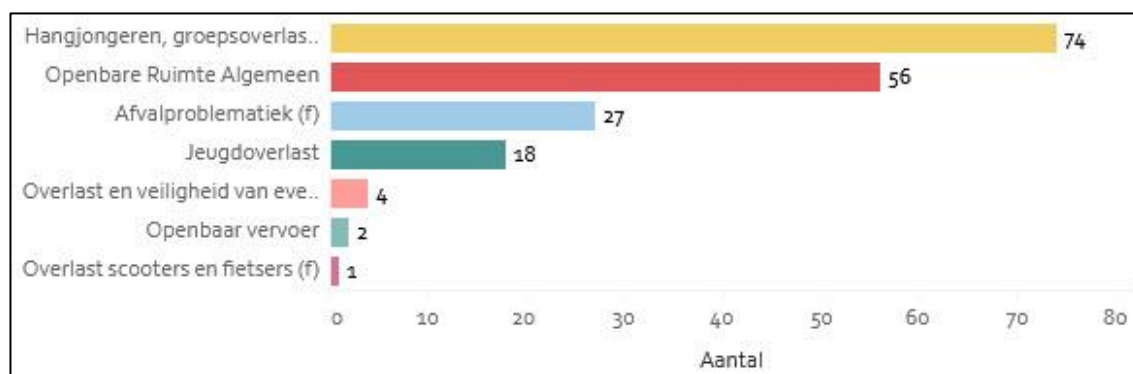
2.4. Beeld van registraties over lachgas per stadsdeel

Onderstaande figuur 4 geeft de geografische spreiding van door handavers gemaakte registraties over lachgas in Amsterdam weer. De kleur van een stip laat zien onder welke hoofdsituatie de registratie in CityControl is weggeschreven. Figuur 5 toont het aantal registraties binnen die hoofdsituaties.

Figuur 4. Geografische weergave van registraties over lachgas in CityControl per hoofdsituatie in 2019. Bron: Dashboard OOV Handhaving (Sigmax)

Figuur 5. Aantal registraties over lachgas in CityControl per hoofdsituatie in 2019. Bron: Dashboard OOV Handhaving (Sigmax)

Het algemene beeld dat ontstaat uit de toelichtingen van registraties is dat er door handhavers van THOR vooral over lachgas gerapporteerd wordt in het kader van toezicht op (hang)jongeren en hangplekken (bijvoorbeeld in voertuigen op parkeerplaatsen) en tijdens evenementen.⁴ Registraties gaan dan over het *al dan niet*:

- aantreffen van lachgassporen (zoals patronen en ballonnen). Dit verklaart ook waarom er is geregistreerd onder de hoofdsituatie *Afvalproblematiek*;
- waarnemen van gebruik;
- waarnemen van vermoedelijke/mogelijke verkoop van lachgas.

Per stadsdeel is het beeld als volgt:

- In stadsdeel **Oost** zijn de meeste registraties (60) over lachgas zijn aangemaakt. Lachgas komt hier vooral terug als onderdeel van registraties over toezicht op (hang)jongeren. Er worden bijvoorbeeld lachgassporen (patronen, ballonnen) aangetroffen of vaak ook juist niet. Tevens wordt gerapporteerd over waargenomen gebruik van lachgas.
- In **Noord** zijn in 2019 tot op heden 37 registraties aangemaakt. Ook in deze registraties is vaak sprake van toezicht op (hang)jongeren en het al dan niet aantreffen van lachgassporen en waarnemen van (vermoedelijk) gebruik. Dit wordt soms ook in verband gebracht met taxi's.
- In **Nieuw-West** heeft THOR 31 registraties in CityControl genoteerd. Deze registraties gaan over het al dan niet aantreffen van lachgassporen, het waarnemen van (vermoedelijk) gebruik van lachgas en de (mogelijke) verkoop van lachgas, bijvoorbeeld rondom evenementen. In **Westpoort** gaat het om één registratie over een voertuig dat van de verkopers van lachgas is.
- De meeste registraties in **Centrum** zijn op Koningsdag aangemaakt (18 van de 30) en gaan zoals eerder genoemd over de (mogelijke) verkoop van lachgas. De overige registraties in Centrum – buiten Koningsdag – gaan over (mogelijke) verkoop dan wel het op straat aantreffen van gebruikte en ongebruikte lachgaspatronen en ballonnen.

⁴ De hoofdsituaties van de registraties over lachgas moeten altijd met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd. Ter illustratie: er zijn 74 registraties over lachgas binnen de hoofdsituatie *Hangjongeren, groepsoverlast, overlast op straat*. Er kan echter niet worden geconcludeerd dat het hier altijd over jongeren/jeugd gaat en dat er altijd sprake is van daadwerkelijk lachgasgebruik door jongeren of groepen. Bovendien komt het voor dat registraties waarin lachgas(sporen) en jongeren beide worden genoemd, onder een andere hoofdsituatie staan weggeschreven (bijvoorbeeld onder *Afvalproblematiek*). Eenzelfde interpretatiekwestie zie je bij de hoofdsituatie *Overlast en veiligheid van evenementen*. Hoewel er slechts 4 registraties over lachgas onder deze hoofdsituatie vallen, zijn er 21 registraties aangemaakt die gaan over het (mogelijk) verkopen van lachgas tijdens Koningsdag.

- In **West** zijn aanzienlijk minder registraties (10 totaal) over lachgas in CityControl ingevoerd. Een deel van de waarnemingen gaat over controles op lachgas, onder andere tijdens de Week van de Waakzaamheid in juni. Er werd toen geen lachgas aangetroffen. Op enkele andere momenten was dit wel het geval (sporen, gebruik). Een deel van de registraties lijkt jeugd-gerelateerd.
- Ook het aantal registraties over lachgas in **Zuidoost** is laag (7 registraties). De meeste gaan over waarnemingen van het gebruik van lachgas door jongeren en groepen personen. Enkele registraties gaan over het achterlaten van patronen en mogelijke verkoop of verspreiding van lachgas.
- In **Zuid** zijn slechts vier registraties over lachgas vastgelegd, waarvan twee op Koningsdag over (een vermoedelijk voornemen tot) verkoop ervan. In de twee andere situaties ging het om het aantreffen van lachgaspatronen op straat en een lachgashouder bij een persoon.

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]@politie.nl"; [REDACTED]@politie.nl"; [REDACTED] - OM
 [REDACTED]@om.nl; Mellema, Juriaan; [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: Afspraken lachgas
Datum: vrijdag 9 augustus 2019 11:14:16

Hoi allen,

Naar aanleiding van ons overleg gisteren hierbij nog even de afspraken op een rij (met dank aan [REDACTED]):

Als aanvulling op het beeld dat geschetst is in de memo: lachgas is al vele langer een probleem. Het betreft een heel diverse groep verkopers en ook de gebruikersgroep is heel divers. De verkoop in de openbare ruimte is wel allemaal 'mobiel', er wordt veel gebruik gemaakt van bakfietsen, maar ook tankjes in rugzakken etc. Als ze geen klanten meer bedienen dan bewegen ze zich voort.

Straatverkoop van lachgas is straathandel in strijd met de 'Verordening staan- en ligplaatsen buiten de markt en venten'. Ook als er niet direct op straat een transactie plaatsvindt. In de verordening staat ook dat het verboden is om de ambulante handel uit te oefenen zonder te zijn ingeschreven in een daarvoor door het college bijgehouden register. Dat register wordt door het marktbureau bijgehouden. Als handelaar niet is ingeschreven kan daarop worden geschreven, daarmee hoeft dan geen keus te worden gemaakt tussen venten of innemen van staanplaats.

Meriam laat uitzoeken waar het bij eerdere zaken op is stuk gelopen. Is er inderdaad geschreven op het ventverbod (en niet op andere gronden) en zijn die zaken geseponeerd of waar zit anders de kink in de kabel?

Er zijn in elk geval voorbeelden van verkopers die hun spullen terug hebben gekregen. Mogen de flessen überhaupt in beslag worden genomen? [REDACTED] hebben jullie hierop antwoord?

[REDACTED] zoekt nog verder uit of er inderdaad zaken zijn geseponeerd en waarom dan? Zijn die binnen gekomen bij het CVOM?

Jurriaan en Meriam (of Sander) maken een aparte afspraak over de operationele uitwerking. Oa over inzet (en waar gaat het ten koste van), instructies, hoe informeren politie als er last onder dwangsommen zijn opgelegd. Naar aanleiding daarvan ook aangegeven vanaf wel weekend gestart kan worden met gezamenlijke handhaving.

Wat betreft de inzet moeten we een onderscheid maken tussen een 'actieperiode' en vervolgens de reguliere inzet.

[REDACTED] maakt concept last onder dwangsom ufo-gast en stemt deze af met [REDACTED] en [REDACTED].

[REDACTED] en [REDACTED] gaan in gesprek met marktbureau over registratieplicht (en of ze kunnen worden geweigerd).

[REDACTED] en [REDACTED] stellen voorstel voor communicatie op in overleg met communicatie incl tijdsplanning. Communicatie richting de verkopers is ook echt van belang.

26 augustus wordt een notitie met voorstel geagendeerd voor de driehoek. Dit betekent 19 aug aanleveren. [REDACTED] en [REDACTED] maken een voorzet.

[REDACTED] kijkt nog of je zowel bestuurlijke boete als bestuurlijke strafbeschikking kan geven.

Verder afgesproken dat we ook nadenken over andere maatregelen als handhaving op venten te weinig effect heeft (niet leidt tot aanzienlijk minder verkoop in de openbare ruimte). Hiervoor van belang om situatie goed te monitoren.

Volgende afspraak is op maandag 19 augustus om 14.00 uur, in zaal 1C.13 in het vergadercentrum. Miriam zorgt voor vervanging of input via [REDACTED].

Dank voor jullie aanwezigheid en inzet!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] en

[REDACTED]
Gemeente Amsterdam/OOV

Driehoek

Agendapunt X: X

Vergadering: Driehoek 26 augustus 2019
Agendapunt: x
Ingebracht door: Bestuur
Behandelend ambtenaar: [REDACTED] / [REDACTED] (o6-[REDACTED])

Gevraagd besluit

In te stemmen met de voorgestelde aanpak van straathandel in lachgas, met name in de binnenstad

---

Aanleiding en context

Tot op heden is lachgasgebruik door het college van B&W voornamelijk vanuit gezondheidsperspectief benaderd. GGD, Jellinek en Trimbos geven aan dat de gezondheidseffecten vooralsnog beperkt lijken en zodoende is er vanuit gezondheidsperspectief nu geen noodzaak tot extra maatregelen. Er wordt landelijk overigens nog wel nader onderzoek gedaan. De enorm toegenomen overlast door lachgasverkopers noopt echter wel degelijk tot actie.

Op 13 juni heeft er een kennissessie plaatsgevonden over lachgas met deelnemers vanuit gemeente, gezondheidsinstellingen, ondernemers, politie, handhaving. Het beeld is dat er sprake is van een toename aan verkoop van lachgas in de openbare ruimte, met name op de uitgaanspleinen en de Wallen en tijdens grootstedelijke events zoals Koningsdag. Dit zorgt voor overlast: geluid van vullen ballonnen, vervuiling op straat, mensen rondom verkooppunten die de weg blokkeren, 'raar' gedrag van gebruikers, blijven hangen na sluitingstijd horeca, intimiderend gedrag verkopers, onderlinge opstootjes tot aan 'ripdeals' aan toe. Door de hele stad wordt overlast gemeld. Waar de overlastmeldingen eerder met name 'afval' betroffen, gaan de meldingen in 2019 in de eerste plaats over 'overlast van en door personen en groepen' en neemt de overlast vooral in de binnenstad en rondom de sluitingstijden van de horeca in de weekenden toe.

Op 24 juni heeft politie haar zorgen over de 'zichtbaar toegenomen incidenten door lachgasgebruik als tripmiddel' geagendeerd voor het Landelijk Overleg Politie en Veiligheid. Daarbij is een oproep gedaan aan burgemeesters om het gebruik te ontmoedigen en in de preventie samen op te trekken. Als voorbeeld werd een bestuurlijk verbod tot verkoop genoemd.

De laatste weken/maanden lijkt de verkoop van lachgas in de openbare ruimte nog weer explosief te zijn gestegen en de gemeente krijgt bijna dagelijks signalen dat dit vooral in de binnenstad (uitgaanspleinen, Wallen) tot enorme overlast leidt en een ontwrichtende werking heeft. De verkopers lijken zich onaantastbaar te wanen in de stad.

Een van de grote leveranciers, Ufogas, heeft zich recent zeer nadrukkelijk gemanifesteerd in het Parool en op AT5. Naast deze grote leverancier zijn er ook veel kleine verkopers actief (er wordt gesproken over 35 tot wel 200 actieve verkopers per weekend nacht).

Er was onduidelijkheid bij politie en handhaving en in de media over de mogelijkheden tot handhaving. Hier hebben we nog een keer expliciet naar gekeken.

–Oplegnotitie–

Korte bestuurlijke samenvatting

De geschetste ontwikkelingen nopen tot actie en het ‘terugveroveren’ van de binnenstad op de verkopers.

Het verkopen (van lachgas) in de openbare ruimte zonder vergunning is in Amsterdam overal al verboden op grond van de *Verordening staan- en ligplaatsen buiten de markt en venten*. De verkopers stellen zich op het standpunt dat zij het lachgas niet verkopen maar alleen ‘afleveren’ (de bestelling en geldtransactie zou online plaatsvinden) en dat dit wel is toegestaan. De Directie Juridische Zaken van de gemeente Amsterdam is echter van mening dat ook als de bestelling en geldtransactie online plaatsvinden, het verkopen/afleveren van het lachgas op de openbare weg onder het ventverbod of verbod op innemen van een staanplaats valt (artikelen 3.1 en 4.1 van Verordening staan- en ligplaatsen buiten de markt en venten). Het is overigens ook verboden, de ambulante handel (venten of innemen staanplaats) uit te oefenen zonder te zijn ingeschreven in een daarvoor door het college bijgehouden register (artikel 2.1 van de Verordening). Daarnaast is ook het aanbieden van diensten (zoals het opblazen van de ballon) verboden op grond van de APV (artikel 2.50).

Er is door politie en OM bekeken in hoeverre de tot nu toe opgelegde sanctie hebben standgehouden.....

[aanvullen politie + OM]

Het venten zonder vergunning kan op twee manieren worden aangepakt, namelijk met een boete (bestuursrechtelijk of strafrechtelijk) en/of met een last onder dwangsom. Beide instrumenten kunnen naast elkaar worden opgelegd. De boete is primair een lik-op-stuk maatregel in reactie op een geconstateerde overtreding. De last onder dwangsom is er vervolgens op gericht om herhaling van die overtreding in de toekomst te voorkomen.

Voorgesteld wordt om – op de korte termijn – een aantal weekenden de lachgasverkopers in het Centrum aan te pakken op basis van het ventverbod, door de THOR en politie gezamenlijk.

Naast de boete zal dan ook direct een (fikse) last onder dwangsom worden opgelegd.

De hoogte van de dwangsom wordt bepaald op basis van het met de overtreding te behalen voordeel. Dit bedrag zal dus een stuk hoger liggen dan de € 90,- boete, die totaal niet afschrikt omdat dit bedrag in geen verhouding staat tot de verdiensten per avond (de verdiensten worden door Ufogas in het Parool geschat op ‘tienduizenden euro’s per avond’ voor hun bedrijf).

Voordeel van het aanvullend opleggen van een last onder dwangsom is dat daarin verschillende gronden kunnen worden opgenomen; primair venten, secundair het niet zijn ingeschreven, tertiair het innemen van een staanplaats, quartair het aanbieden van diensten etc. Hierdoor is er minder kans om tussen de mazen van de wet door te glippen bij een volgende constatering.

We willen inzetten op zowel de grote bekende leveranciers zoals Ufogas (die op grond van de nu bekende informatie direct al een last onder dwangsom kan krijgen) als op de kleinere verkopers (die pas kunnen worden aangepakt als hun identiteit bekend is en er een eerste overtreding is waargenomen).

Om een effectieve eerste slag te slaan moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Voldoende inzet van THOR én politie, waarbij een aantal weekenden achter elkaar in gezamenlijkheid en op een zelfde wijze wordt opgetreden. Niet alleen vanwege de slagkracht,

–Oplegnotitie–

maar ook vanwege het feit dat politie in de nachtelijke uren op straat is en THOR niet, terwijl de verkoop dan doorgaat. Inschatting is dat handhaving kan leiden tot weerstand bij verkopers en gebruikers. Dit maakt voldoende politiecapaciteit, ook als back-up, zeer belangrijk.

- Communicatie vooraf is een randvoorwaarde voor de handhaafbaarheid en de veiligheid van handhavers. Een duidelijke norm verlaagt de weerstand op straat. Daarnaast kan hier ook al een preventieve werking vanuit gaan. Het opleggen van een dwangsom aan Ufogas kan als startsein in de communicatie worden gebruikt.
- Daar waar wordt opgetreden gebeurt dat op een eenduidige manier, aan de hand van een duidelijk handelingsperspectief, met een goede instructie voor het opstellen van een proces verbaal om zo tot een duidelijke overtreding te kunnen komen.

Vervolg

Voorgesteld om in eerste instantie vier weekenden actief in te zetten op de verkoop van lachgas en om daarna – afhankelijk van de situatie – via het inzetoverleg te bepalen hoeveel capaciteit er nog nodig is. Mocht de tijdelijk geïntensiveerde inzet van handhaving op de straathandel onvoldoende leiden tot minder straatverkoop dan wordt gekeken naar de inzet van andere tijdelijke maatregelen zoals een (gebieds)verbod voor verkopers, dan wel inzetten van de lichte bevelsbevoegdheid. Gelijktijdig zal een eventueel verbod in de APV of marktverordening worden uitgewerkt.

Ter onderbouwing van eventuele extra orde maatregelen danwel een eventueel verbod, zijn er goede rapportages nodig waaruit blijkt dat de verkoop van lachgas tot wanordelijkheden en openbare orde problemen leidt. Optreden op basis van de bestaande bevoegdheden is hoe dan ook altijd de eerste stap.

Ondertussen wordt ook met het ministerie van J&V en andere gemeenten gesproken over de mogelijkheden voor landelijk verbod. De G4 burgemeesters hebben de minister verzocht lachgas terug te plaatsen op de geneesmiddelenlijst. Het Coördinatiepunt Assesment en Monitoring Drugs (CAM) maakt op dit moment een (landelijke) risicoanalyse van de kwantitatieve en kwalitatieve effecten van lachgas op de volksgezondheid, openbare orde en maatschappij. Dit rapport wordt in het najaar verwacht. Een dergelijk rapport zou ook de eerste stap kunnen zijn om een middel op de Opiumlijst bij te schrijven.

Overige maatregelen

Vanuit het oogpunt van **gezondheidspreventie** worden door de gemeente al diverse activiteiten ondernomen, die hoofdzakelijk zijn gericht op jonge gebruikers en hun ouders. Jellinek en GGD ontwikkelen daarnaast een factsheet voor straatcoaches en handhavers ter ondersteuning bij het aanspreken van jongeren die lachgas gebruiken. De verwachting is dat deze vanaf september zowel op papier als digitaal beschikbaar is. Wat betreft eventuele aanvullende preventieve gezondheidsmaatregelen wordt het CAM-rapport afgewacht.

Bij een aantal **evenementen** (o.a. Ajax huldiging, GayPride) is tot nu toe een verbod op het bezit van lachgas opgenomen in de huisregels. Ofwel op initiatief van de organisator, of omdat de veiligheidspartners risico's zagen in o.a. het meevoeren van lachgascilinders. Vooralsnog is er geen aanleiding om in elke evenementenvergunning een verbod op lachgas op te laten nemen, maar maatwerk is hierin wel mogelijk (afhankelijk van de risicoanalyse). Het oplaten of uitdelen van ballonnen is overigens bij evenementen al verboden i.v.m. de vervuiling die dit met zich meebrengt.

–Oplegnotitie–

Lachgasverkoop in alcoholverstrekkende **horeca** is in strijd met de Drank- en Horecawet (verbod op 'kleinhandel'). Zowel Koninklijke Horeca Nederland Amsterdam als het Overleg Amsterdamse Clubs zijn geen voorstander van verkoop in de horeca, hoewel sommigen van hun leden dit wel doen omdat het goed verdient. De verkoop van lachgas in de horeca brengt op dit moment niet de meeste overlast met zich mee. Vooral nog heeft dit geen prioriteit in de handhaving.

Recent is in Venray de eerste lachgas winkel geopend. De gemeente kon dit niet tegenhouden. Het risico bestaat dat de verkoop zich ook in Amsterdam zal verplaatsen naar winkels (of vaste plaatsen op de markt). We zijn aan het onderzoeken hoe de verkoop vanuit winkels is tegen te houden.

Mocht het CAM-rapport of ander onderzoek aanleiding geven tot extra maatregelen in het kader van de (volks)gezondheid, dan zou ook een verbod in de evenementenvergunning en een aanpak van de horecaverkoop alsnog te overwegen zijn. In dat geval zou een landelijk verbod (toevoeging op de Opiumlijst) of regulering echter meer in de lijn der verwachtingen liggen.

Planning

Juriaan/ Meriam? Eerder hebben we gezegd eind augustus/ begin september. Ik denk dat we ook echt niet langer moeten wachten, iedereen zit nu in afwachting op wat we gaan doen en overlast gaat door. Maar wat is voor jullie haalbaar?

Consequenties (personele, materiële en / of financiële risico's)

Extra handavingsinzet op lachgasverkoop gaat ten koste van andere thema's (zoals alcoholverboden, wildplassen, afval, overlast personen). Ook vraagt dit om extra juridische capaciteit aan de backoffice kant (o.a. voor opleggen dwangsommen en bezwaar en beroep).

Risico's:

- Boetes zouden kunnen stranden omdat het onderscheid tussen venten en het innemen van een staanplaats in de praktijk lastig is vast te stellen; daarom is het extra van belang om ook een last onder dwangsom op te leggen
- Niet zeker dat dwangsommen ook kunnen worden geïnd
- Verkopers vinden nieuwe modus operandi (want is lucratieve business)
- Waar de ene verkoper verdwijnt, springt er wellicht zo een andere weer op
- Waterbed effect
- Verplaatsing van de verkoop naar winkels

Besluitvormingsroute (historie en verdere behandeling)

Historie en verdere behandeling

Datum	Afgestemd in / met
Augustus	Politie: Meriam v/d Zwaan, [REDACTED], OM: [REDACTED] THOR: Juriaan Mellema DJZ: [REDACTED] GGD: [REDACTED]

Regio Amsterdam-Amstelland

Pagina 4 van 5 pagina's

–Oplegnotitie–

...	...
-----	-----

Meegezonden stukken

N.v.t.

Communicatie:

Voorgesteld wordt om een a twee dagen voor daadwerkelijke handhaving via een raadsbrief en de media te communiceren dat er gehandhaafd zal worden op het ventverbod. Ook de host in de uitgaansgebieden zullen verkopers/ kopers hierop wijzen. Daarnaast zal de last onder dwangsom aan Ufogas voor die tijd worden verzonden. De verwachting is dat deze maatregelen voldoende zijn om de verkopers te bereiken.

Driehoek

Agendapunt X: X

Vergadering: **Driehoek 26 augustus 2019**
 Agendapunt: **x**
 Ingebracht door: **Bestuur**
 Behandelend ambtenaar: **[REDACTED] / [REDACTED] (o6-[REDACTED])**

Gevraagd besluit

Commitment voor de uitwerking van onderstaande aanpak op de korte termijn

Aanleiding en context

Probleemanalyse

Landelijk is er een enorme toename te zien van de verkoop en het gebruik van lachgas. Dit leidt tot verschillende soorten overlast en verkeersincidenten. In Amsterdam wordt in de hele stad overlast gemeld. Waar de overlastmeldingen eerder met name 'afval' betroffen, gaan de meldingen in 2019 in de eerste plaats over 'overlast van en door personen en groepen'. GGD, Jellinek en Trimbos geven aan dat de gezondheidseffecten vooralsnog beperkt lijken te zijn.

De laatste weken/maanden zien we een enorme stijging van de verkoop van lachgas in de openbare ruimte met name op de uitgaanspleinen en de Wallen en tijdens grootstedelijke events zoals Koningsdag. Dit zorgt voor overlast: geluid van vullen ballonnen, vervuiling op straat, mensen rondom verkooppunten die de weg blokkeren, 'raar' gedrag van gebruikers, blijven hangen na sluitingstijd horeca, intimiderend gedrag verkopers, onderlinge opstootjes tot aan 'ripdeals' aan toe. De gemeente ontvangt hierover veel meldingen van bewoners en ondernemers en van bezorgde agenten op straat. De verkoop heeft een ontwrichtende werking en verkopers lijken zich onaantastbaar te wanen in de stad.

Een van de grote leveranciers, Ufogas, heeft zich recent zeer nadrukkelijk gemanifesteerd in het Parool en op AT5. Naast deze grote leverancier zijn er ook veel kleine verkopers actief (er wordt gesproken over 35 tot wel 200 actieve verkopers per weekend nacht). Deels betreft het dezelfde verkopers als die van (nep)dope. De opbrengsten van de verkoop zijn enorm. Ufogas spreekt in de media zelf van duizenden euro's op een avond.

Er is veel onduidelijkheid bij politie en handhaving en in de media over de mogelijkheden tot handhaving. In de media is gecommuniceerd dat de overheid er niks tegen kan doen. Door handhaving is tot op heden niet/nauwelijks gehandhaafd. Door politie is wel geschreven op venten en of het aanbieden van diensten. In hoeverre zaken tot sepot hebben geleid bij het CVOM is op dit moment niet bekend en wordt nog uitgezocht.

Korte bestuurlijke samenvatting

Door de gemeente, politie en OM wordt op dit moment een gezamenlijke aanpak uitgewerkt. De verwachting is niet dat de enorme toename van het gebruik van lachgas (en de daarmee gepaarde overlast) op korte termijn zal veranderen. De aanpak richt zich daarom zowel op maatregelen op de korte termijn als meer structureel op de langere termijn. De focus ligt hierbij (vooralsnog) op de verkoop (niet het gebruik) van lachgas in de openbare ruimte (primair in de binnenstad).

–Oplegnotitie–

Hierbij worden een aantal lijnen voorgesteld:

Inzetten reguliere instrumentarium

- 1) **Handhaving op basis van het ventverbod en/ of het verbod** op het uitoefenen van straathandel zonder inschrijving in het register, door de THOR en politie. Naast een bestuurlijke boete of strafbeschikking zal dan ook een (fikse) last onder dwangsom worden opgelegd.

Voorgesteld wordt om te beginnen met een aantal gezamenlijke acties om zodoende de norm te herstellen (venten in de openbare ruimte is verboden) en het aantal verkopers (aanzienlijk) terug te kunnen dringen.

Voorbereiden aanvullende instrumenten

- 2) **Onderzoeken gebiedsverbod / lichte bevelsbevoegdheid**
Mocht de tijdelijk geïntensiverde inzet van handhaving op de straathandel onvoldoende leiden tot minder straatverkoop dan kan overwogen worden om als tijdelijke maatregel een (gebieds)verbod voor verkopers op basis van de lichte bevelsbevoegdheid in te zetten.
- 3) **Aanpassen APV of Verordening.** Een eventueel aanvullend verbod op bezit dan wel gebruik van lachgas in de APV of de Verordening staan- en ligplaatsen buiten de markt en venten, wordt voorbereid.
- 4) **Samenwerking belastingdienst.** Bekeken wordt in hoeverre de belastingdienst onderzoek kan doen naar de bedrijven/ verkopers.
- 5) **Landelijk verbod.** De G4 burgemeesters hebben de minister verzocht lachgas terug te plaatsen op de geneesmiddelenlijst. Op initiatief van OOV zitten we ambtelijk nu om tafel met het ministerie van J&V en andere gemeenten om te spreken over de mogelijkheden voor een landelijk verbod.

Overige maatregelen

- 6) **Gezondheidspreventie:** naast huidige activiteiten wordt er een factsheet ontwikkelt voor straatcoaches en handhavers ter ondersteuning bij het aanspreken van jongeren die lachgas gebruiken. De verwachting is dat deze vanaf september zowel op papier als digitaal beschikbaar is. Wat betreft eventuele aanvullende preventieve gezondheidsmaatregelen wordt het CAM-rapport afgewacht. Het Coördinatiepunt Assesment en Monitoring Drugs (CAM) maakt op dit moment een (landelijke) risicoanalyse van de kwantitatieve en kwalitatieve effecten van lachgas op de volksgezondheid, openbare orde en maatschappij. Dit rapport wordt in het najaar verwacht.
- 7) Per **evenement** wordt verder bekeken of een verbod op lachgas opgenomen moet worden in de vergunning.
- 8) De verkoop van lachgas in de **horeca** brengt op dit moment niet de meeste overlast met zich mee. Vooralsnog heeft dit geen prioriteit in de handhaving.

Om bovenstaande aanpak te laten slagen vraagt dit nog de nodige voorbereiding en uitwerking. Hierbij gaat het o.a. om het maken van werkafspraken en heldere instructies voor handhaving en politie, informatie-uitwisseling (zowel juridisch als organisatorisch), capaciteit inzet bepalen en inroosteren. Aandachtspunt hierbij is de inzet na twee uur 's nachts (rond sluitingstijden horeca). Gekeken wordt hoe we de handhavinginzet zo effectief mogelijk kunnen inzetten – in samenhang met het opleggen van de last onder dwangsommen (tijdspad op elkaar afstemmen).

–Oplegnotitie–

Juridisch kader

Ventverbod

- Het verkopen (van lachgas) in de openbare ruimte zonder vergunning is in Amsterdam overal verboden op grond van de Verordening staan- en ligplaatsen buiten de markt en venten (artikel 3.1 en 4.1).
- Deze vergunningen worden niet verleend voor lachgasverkoop. Bovendien geldt er voor heel Centrum en een aantal andere drukke gebieden in de rest van de stad een algeheel ventverbod (waar ook met vergunning niet gevent mag worden).
- Ook als de bestelling en geldtransactie online plaatsvinden dan valt dit onder het ventverbod of verbod op innemen van een staanplaats. (artikel 3.1 en 4.1) (in tegenstelling tot wat door verkopers wordt beweerd).
- Het is ook verboden, de ambulante handel (venten of innemen staanplaats) uit te oefenen zonder te zijn ingeschreven in een daarvoor door het college bijgehouden register (artikel 2.1 van de Verordening). Daarnaast is ook het aanbieden van diensten (zoals het opblazen van de ballon) verboden op grond van de APV (artikel 2.50).

Andere juridische mogelijkheden

- De burgemeester beschikt over een aantal openbare orde instrumenten zoals het opleggen van een gebiedsverbod op basis van de lichte bevelsbevoegdheid.
- Dit instrumentarium kan alleen ingezet worden indien uit politie-informatie blijkt dat de verkoop van lachgas tot openbare orde problemen leidt.
- Bovendien is de inzet van dit soort bevoegdheden in beginsel slechts aan de orde indien er geen regulier instrumentarium voor handen is om de verkoop van lachgas aan te pakken, dus pas nadat uit een procedure zou blijken dat handhaving via de hiervoor genoemde instrumenten niet mogelijk is of het beoogde effect niet kan worden bereikt.

Consequenties (personele, materiële en / of financiële risico's)

Nader te bepalen

Besluitvormingsroute (historie en verdere behandeling)

Historie en verdere behandeling

Datum	Afgestemd in / met
Augustus	Politie: Meriam v/d Zwaan, [REDACTED] OM: [REDACTED] THOR: Juriaan Mellema DJZ: [REDACTED] GGD: [REDACTED]
...	...

Meegezonden stukken

N.v.t.

Communicatie:

Er wordt een communicatielijn uitgewerkt.

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 17 september 2019 7:56
Aan: [REDACTED]@politie.nl; [REDACTED]@om.nl; [REDACTED]
 ; Mellema, Juriaan; [REDACTED]
Onderwerp: Agenda en let op overleg is op de Jodenbreestraat!

Hoi allen,

Hierbij nog de agenda voor het overleg van gu. Aangezien ik zelf ziek ben geworden, ben ik er niet bij maar [REDACTED] wel.
 Aangezien er op het stadhuis geen vergaderzaal te krijgen was, is het overleg op de Jodenbreestraat 25, vergaderzaal 2D.

Agenda:

1. Beeld:

- Ervaringen thor, politie, host en meldingen
- Aantal boetes dat is opgelegd door THOR en door politie en aantal verzonden voornemens
- Signalen over verplaatsingen? Tijdstippen (na 2 u) ? Locaties?
- 2. Wat doen met constateringingen waarbij verkopers aangeven voor Ufogas te werken terwijl dit niet uit uiterlijke kenmerken blijkt? En andersom?

3. Wie zijn de verkopers? Zitten er Minderjarigen tussen (en wordt dit dan doorgegeven? Nepdope dealers? Andere doelgroepen?

4. Proportionaliteit bestuurlijke strafbeschikking naast lod (OM)

5. Gebiedsverbod

6. Andere maatregelen: aanpassing marktverordening etc.

Groet,

[REDACTED]

Coördinator en adviseur OOV (horeca)
 Directie openbare orde en veiligheid

Gemeente Amsterdam

T 020 552 2048 (secretariaat)

M 06 [REDACTED]

[REDACTED]@amsterdam.nl

Stadhuis, Amstel 1

1000 AE Amsterdam

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 17 september 2019 17:02
Aan: [REDACTED] - OM ([REDACTED]@om.nl); Meriam van der Zwaan [REDACTED]@politie.nl; Mellema, Juriaan; [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Notulen overleg 17 sept lachgas.docx
Bijlagen: Notulen overleg 17 sept lachgas.docx

Hi allen,
Hierbij het (concept) verslag van vanochtend, met dank aan [REDACTED]. Evt opmerkingen ajb naar [REDACTED] mailen. Driehoek morgenochtend schijnt niet door te gaan, maar vermoedelijk wel nog deze week ergens. Als actualiteit moeten dan echt wel de onterecht opgelegde gebiedsgeboden door politie worden ingebracht. Graag ook even afstemmen met [REDACTED].

Tot 1 oktober in elk geval.

Groet,
[REDACTED]

Notulen vergadering lachgas
17 september 2019

Aanwezig:

OOV: [REDACTED] (voorzitter), [REDACTED] (notulist)

JZ: [REDACTED]

THOR: Juriaan Mellema

Stadsdeel Centrum: [REDACTED]

Politie: Meriam van den Zwaan

Openbaar Ministerie: [REDACTED]

1. Beeld

1.1 Ervaringen thor, politie host en meldingen

Juriaan Mellema: de ervaringen zijn, los van het aantal boetes, dat de getroffen maatregelen effect hebben. Verkoop van lachgas is afgenomen en opkomst is lager. Op Leidseplein, Rembrandtplein en de Wallen was het aanzienlijk rustiger en minder verkoop. Wel is opgemerkt dat Ufogas gewoon doorging met verkoop. [REDACTED] geeft aan dat de verkopers met fietsbakken en hesjes (Ufogas) inderdaad weer gezien zijn. Juriaan geeft aan dat Ufogas wel op een later tijdstip is begonnen met verkopen. Maar hij zal een beter beeld kunnen schetsen na ontvangst van alle proces-verbalen. Hij geeft aan dat het op straat als een kat en muis spel wordt ervaren. Zijn beeld is gebaseerd op alleen donderdag, vrijdag en zaterdag. Dus geen zicht op alle andere dagen. Er wordt opgemerkt dat er op Leidseplein elke dag verkopers zijn gezien.

Meriam van den Zwaan: wij hebben geconstateerd dat er zaterdag ochtend geen verkopers stonden, dus effect is duidelijk te zien op straat. Alleen op Leidseplein zijn nog wat verkopers gezien, aan hen is duidelijk gemaakt dat er streng wordt gehandhaafd.

Juriaan merkt op dat de samenwerking tussen handhaving en politie heel goed is verlopen. De handhavers voelden zich goed gesteund door de politie.

Ook al wordt er nu gesproken over het centrum wordt duidelijk gemaakt dat ook agenten in alle andere wijken goed zijn geïnformeerd. Het ventverbod is voor heel Amsterdam, voor het centrum is alleen het verschil dat er ook niet met een vergunning kan worden verkocht.

Over Ufogas wordt opgemerkt dat de exploitant voor de tweede keer is aangehouden, wederom onterecht. Meriam: hij is aangehouden wegens susgeluid van ballonnen. [REDACTED] geeft aan dat zijn gebiedsverbod moet worden ingetrokken, voor de tweede keer zou hij een excuus brief van de BM moeten ontvangen. Hier moet beter mee worden omgegaan, hij zou moeten worden behandeld als ieder ander. Meriam geeft aan dat hierover is gecommuniceerd met de agenten. [REDACTED] heeft hierover voorgesteld dat de politie de aanhoudingen zelf tijdens Driehoek moet bespreken. [REDACTED] geeft aan dat vandaag een processen-verbaal moeten komen over de twee aanhoudingen, zodat er een beslissing kan worden genomen over de vervolgstappen.

Juriaan vraagt de politie naar de omstandigheden na 2 uur s 'nachts. Meriam geeft aan dat het leeg was op het Rembrandtplein en de Wallen en op het Leidseplein was het heel rustig (enkele verkopers). Effecten duidelijk te zien op straat. Nadeel is nu dat er een overstap is naar oude manier van handelen, namelijk opkomst van de Nepdope dealers. Zij vraagt zich dan ook af of hier ook niet een last onder bestuursdwang kan worden ingezet. [REDACTED] geeft aan dat ze, gebaseerd op eerdere casussen, er bijna zeker van is dat de BM dat niet zou willen. [REDACTED] geeft aan dat het goed is om eerst 1 maand te kijken naar hoe dit allemaal loopt.

1.2 Aantal boetes dat is opgelegd door THOR en door politie en aantal verzonden voornemens.

Juriaan geeft aan dat hij nog geen cijfers heeft, er zijn meerdere constatering (ongeveer 20) van afgelopen weekend maar hij heeft hier nog geen proces-verbalen van ontvangen. Ook geeft hij aan voorzichtig te zijn over de informatie beschreven hierin, moet wel echt gaan om juiste informatie en geen misverstanden.

Wel zijn er 4 voornemens verzonden naar verschillende individuen.

1.3 Signalen over verplaatsingen? Tijdstippen (na 2 uur)? Locaties?

█ geeft aan dat er geen verplaatsing naar andere locaties is geconstateerd, wel lijken tijdstippen op het Leidseplein bijvoorbeeld te zijn verschoven. Er is wel een duidelijke verlaging in volume.

2. Wat doen met constatering waarbij verkopers aangeven voor Ufogas te werken terwijl dit niet uit uiterlijke kenmerken blijkt? En andersom?

Wat als een verkoper zegt voor Ufogas te werken en als wij dat vervolgens niet kunnen aantonen, krijgt Ufogas dan alsnog de boete?

█: puur op basis van proces-verbalen krijgt hij inderdaad de boete, maar wat als deze verkoper helemaal niet voor Ufogas werkt? Dit is een knelpunt omdat deze verkopers geen bakfiets hebben, maar alleen een fles bijvoorbeeld. Daar zijn nu al een aantal zaken over binnengekomen.

█: dat zou Ufogas zelf moeten oppakken, hij zou dan duidelijk moeten maken welke verkopers er voor hem werken.

Over de opgelegde boetes wordt afgesproken bewijslast bij Ufogas neer te leggen, exploitant moet zelf aantonen dat een verkoper wel of niet voor hem werkt. Indien een boete dan onterecht is opgelegd kan er bezwaar ingediend worden.

Voor komend weekend wordt de instructie aangepast; er wordt in principe op individu geschreven tenzij deze kan aantonen dat hij/zij voor een bedrijf (Ufogas, Tastygas) werkt. █ doet een voorstel voor een tekst in de instructie mbt wanneer daar vanuit gegaan kan worden.

3. Wie zijn de verkopers? Zitten er minderjarigen tussen (en wordt dit dan doorgegeven? Nepdope dealers? Andere doelgroepen?)

Juriaan Mellema: er zijn inderdaad minderjarige verkopers geconstateerd, zij zijn naar huis gestuurd zonder dat er een rapportage over wordt opgesteld. De afdeling van █ heeft al 6 meldingen van minderjarige verkopers gekregen. Er wordt dan gekeken wat er zorg technisch kan worden gedaan voordat er een boete wordt uitgestuurd. Juriaan geeft aan dat er geen onderscheid wordt gemaakt met het uitsturen van voornemens. JZ: moet er dan niet een voornemen naar de ouders, een boete zouden de ouder moeten betalen namelijk. Hierover wordt afgesproken de ouders vooraf te informeren/aanschrijven.

4. Proportionaliteit bestuurlijke strafbeschikking naast LOD (OM)

Voor het OM is er een praktisch probleem, de feitcode is niet gekoppeld aan de juiste verordening. Alleen een landelijke feitcode is gekoppeld aan een verbod om in een aangewezen gebied te venten, maar er is geen code voor het overtreden van een algeheel ventverbod (zoals in Amsterdam) en onze verordening kan dus niet gekoppeld worden. Dat zou betekenen dat de constatering niet naar het CVOM kunnen, maar alles naar het AP in Amsterdam moet. Zoals het er nu voor staat moet er een aanwijzingswijziging voor komen. Een nieuwe feitcode is niet mogelijk, duurt ontzettend lang en moet langs een commissie. Het liefst zou het OM dit via CVOM willen laten lopen want intern is geen rekening gehouden met de instroom.

Over de proportionaliteit van een tweede, strafrechtelijke, boete na een bestuursrechtelijke boete, wordt aangegeven dat het juridisch gewoon mogelijk is. Maar [REDACTED] geeft aan dat een stafrechter hier waarschijnlijk niet in mee zal gaan vanwege proportionaliteit.

Over het opleggen van boetes wordt aangegeven dat handhavers niet op straat kunnen bijhouden wie welke boete heeft gekregen, dit is niet praktisch.
Het OM zal in gesprek gaan met de afdeling JZ om tot een oplossing te komen wat betreft de dilemma's bij het OM.

5. Gebiedsverboden

De focus moet nu liggen op het handhaven van het ventverbod en niet het opleggen van gebiedsverboden. [REDACTED] vraagt of het goed is de agenten hierover te informeren/bijpraten. Meriam van den Zwaan geeft aan dat dit niet nodig is. Ook zal de politie ervoor zorgen dat er vandaag nog pv's komen over de aanhouding van de exploitant van Ufogas.

6. Andere maatregelen: optreden tegen geluid/gesis, aanpassing verordening op staan- en ligplaatsen en venten etc.?

Ventverbod is sinds 2 weken ingegaan, het is goed om nu eerst minimaal 1 maand te kijken naar hoe het loopt. Er wordt afgesproken voorlopig het een en ander zo te houden.

[REDACTED] vraagt of de bepaling op grond van 5.5 APV en andere gronden nog moet blijven staan in de LOD. Juriaan geeft aan dat het voor de handhavers van belang is om het zo breed mogelijk te kunnen toepassen, dus laten staan. Anders zouden er ontsnappingsroutes kunnen ontstaan bij verkopers.

Extra:

[REDACTED] somt de cijfers uit het dashboard op van verschillende meldingen over lachgas van de afgelopen 2 weekenden. Juriaan geeft aan dat het beter is om een analyse te maken door te kijken naar 6 weken voor het ventverbod en de weken erna. Dus voorlopig nog wachten hiermee.

Juriaan: het is handig om te kijken naar de weken nadat we terug gaan naar normaal handhaven, dat zou namelijk kunnen betekenen dat de verkopers terugkeren.

Ook is het goed als het handhaven op lachgas onderdeel wordt van normaal handhaven, want het is erg intensief werk momenteel.

Volgende afspraak:

Dinsdag 1 oktober om 17uur ([REDACTED] is dan afwezig)

Onderwerp: FW: vervolg overleg lachgas
Locatie: AMST1 1C.01 8P AV

Begin: di 1-10-2019 17:00
Einde: di 1-10-2019 18:00

Terugkeerpatroon: (geen)

Vergaderingsstatus: Geaccepteerd

Organisator: [REDACTED]

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 17 september 2019 13:50
Aan: [REDACTED] Mellema, Juriaan; [REDACTED]; Meriam van der Zwaan ([REDACTED]@politie.nl); [REDACTED] - OM ([REDACTED]@om.nl)
Onderwerp: vervolg overleg lachgas
Tijd: dinsdag 1 oktober 2019 17:00-18:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: AMST1 1C.01 8P AV

Zoals beloofd het agendaverzoek. Later op de dag zodat we hoop ik meer informatie hebben. [REDACTED] kan er dan helaas niet bij zijn, maar spreekt van te voren met [REDACTED] en het CVOM door wat er allemaal achter de schermen moet gebeuren.

Groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Aan: "Zwaan, Meriam van der (M.C.); [REDACTED]
Cc: Mellema, Juriaan; [REDACTED] (AP Amsterdam); [REDACTED]
Onderwerp: RE: agenda overleg lachgas 5 nov
Datum: donderdag 31 oktober 2019 16:20:12
Bijlagen: [Lachgas meldingen.docx](#)

Hoi allen,

Ter informatie nog een overzicht over het aantal meldingen over lachgas uit onze dashboard (moeten wel voorzichtig zijn met conclusies trekken op basis van dit document).

Groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 31 oktober 2019 14:45
Aan: 'Zwaan, Meriam van der (M.C.); [REDACTED]
CC: Mellema, Juriaan; [REDACTED] (AP Amsterdam); [REDACTED]
Onderwerp: agenda overleg lachgas 5 nov

Beste allen,

Vanuit verschillende kanten is er aangegeven dat er weer behoefte is aan overleg. Dit staat nu gepland aanstaande **dinsdag 5 november 10 – 11u** op het stadhuis, 1C17.

Ten behoeve van het overleg heb ik een concept agenda opgesteld, uiteraard zijn aanvullingen welkom.

1. Beeld van de problematiek op straat (toelichting Meriam met aanvulling [REDACTED])
  - Om hoeveel verkopers, wanneer gaat het? Locaties? Toename?
  - In hoeverre nog sprake van overlast, openbare orde problematiek?
2. Stand van zaken Last onder dwangsom Ufogas (toelichting [REDACTED])
  - Toelichting op inningsprocedure van LOD's (tijdsplan, waar zitten we nu?)
  - Bezwaarprocedure
3. Stand van zaken mbt LOD overige verkopers (toelichting [REDACTED])
  - Hoeveel LOD's zijn er in totaal opgelegd tot nu toe? Om hoeveel personen gaat het? Waar in het traject zitten zij?
  - Persoonsgerichte aanpak/ huisbezoeken [REDACTED]
4. Terugkoppeling IOO RIEC [REDACTED]
5. Terugkoppeling gesprek politie – U. nav klachten (Meriam)
6. CAM rapport: afhankelijk van of er dinsdag al meer over te vertellen is
7. Bepalen van vervolgstategie
  - Inzet van handhaving bepalen
  - Eventuele andere instrumenten en of vervolgstappen?

8. Vervolgproces

- Rapporteren aan driehoek en DB centrum
- Vervolgafspraken

Groet,

[Redacted]

Coördinator en adviseur OOV (horeca)

Directie openbare orde en veiligheid

Gemeente Amsterdam

T 020 552 2048 (secretariaat)

M 06 [Redacted]

[Redacted] [@amsterdam.nl](mailto:[Redacted]@amsterdam.nl)

Stadhuis, Amstel 1

1000 AE Amsterdam

Lachgas

Bron: Dashboard OOV, peildatum 31-10-19

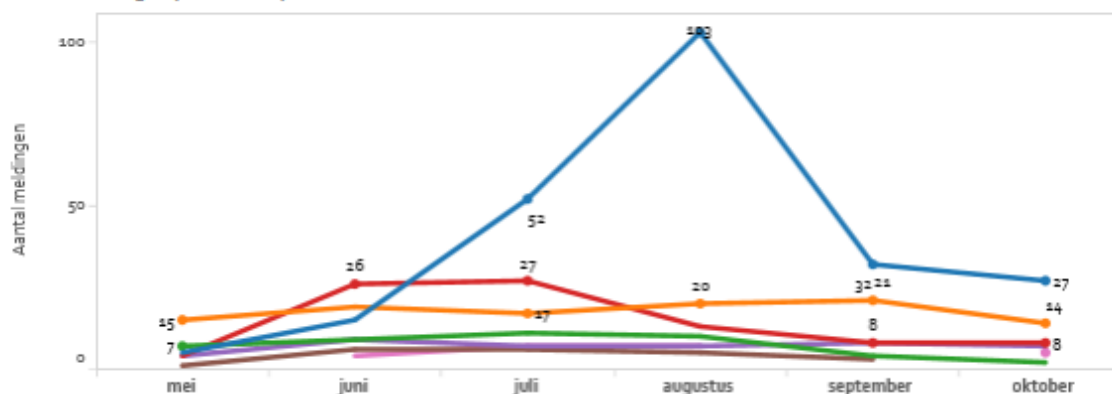
SIA meldingen

Periode 1/5 tm 31/10 2019

Er is geëxperimenteerd met verschillende zoektermen. De zoekterm "lachgas" leverde de meeste relevante meldingen op en is hier gebruikt. Voor een meer secuur beeld zou eventueel een combinatie van zoektermen gebruikt kunnen worden, maar dit lijkt gezien de lage hoeveelheid meldingen niet nodig: De meldingen zijn hoe dan ook geen betrouwbare indicator voor overlast.

Het aantal meldingen waarin de term "lachgas" voorkomt is laag, en geeft geen goed beeld van de aard en omvang van overlast door lachgashandel/gebruik, laat staan van lachgashandel/gebruik an sich. Een bijkomend probleem is dat ook cameratoezicht zelf SIA meldingen maakt als ze lachgas zien op camerabeelden. Ten minste een deel van de meldingen in oktober is afkomstig van het CCTR zelf, hetgeen er voor zorgt dat cameragebieden oververtegenwoordigd zijn in de meldingen.

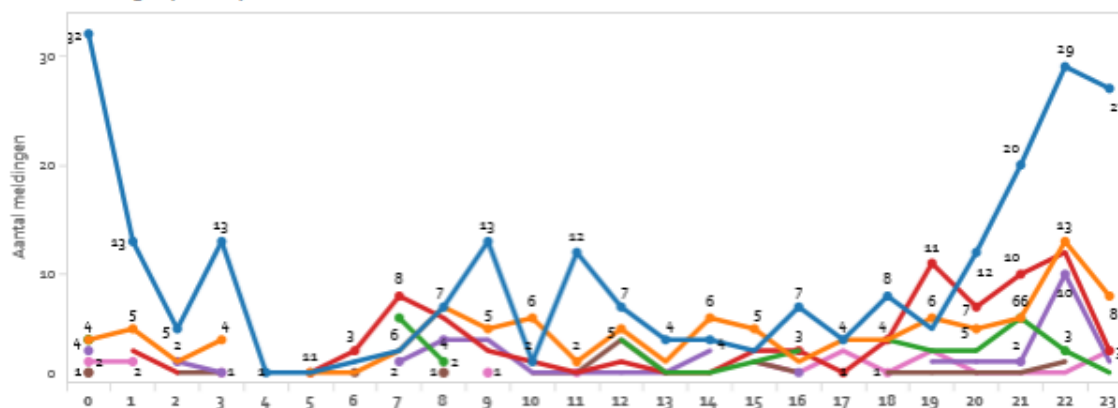
Aantal meldingen per maand per stadsdeel

Tijden

Het aantal meldingen per maand was tot juli het hoogste in de stadsdelen Nieuw-West (oranje) en Oost (rood). Vanaf juli springt centrum (blauw) qua hoeveelheid boven de andere stadsdelen uit, met een opvallende piek van 103 meldingen in augustus. In september en augustus was het aantal meldingen weer een stuk lager, maar wel hoger dan het aantal in andere stadsdelen.

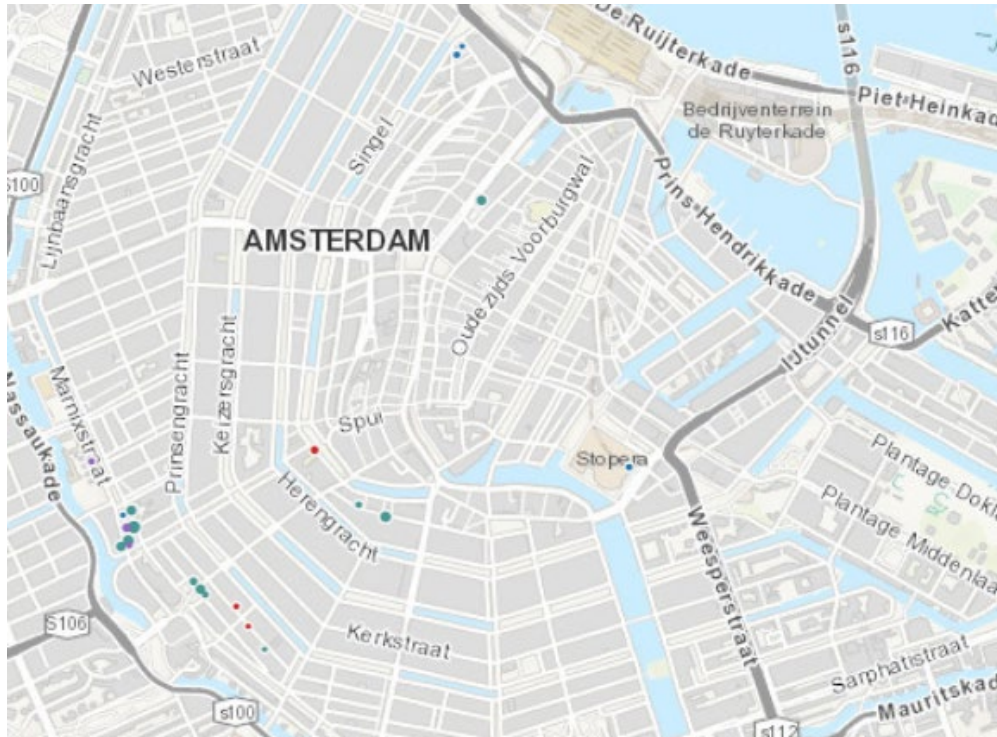
Aantal meldingen per uur per stadsdeel

In Centrum ligt de piek van de meldingen over het afgelopen half jaar tussen 21.00 en 03.00. Ook werd er op donderdag iets meer gemeld dan op andere dagen. Voor de andere stadsdelen is het aantal meldingen te laag om iets te kunnen zeggen over piektijden of dagen.

In oktober werden in Centrum de meeste meldingen gedaan met de term lachgas op een vrijdag, maar ook hier is het aantal te laag om hier conclusies uit te trekken.

Locaties

SIA meldingen met de term "lachgas" in oktober 2019

In augustus had het overgrote deel van de meldingen die de term "lachgas" bevat betrekking op het Leidseplein en de Oudezijds Achterburgwal.

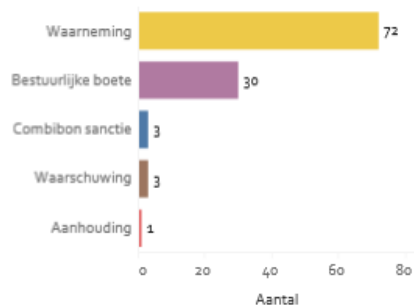
In oktober zijn er geen meldingen meer binnengekomen over de Oudezijds Achterburgwal, en is het aantal meldingen op het Leidseplein sterk afgenomen. De zwaartepunt lijkt nu in de omgeving van het Raamplein te liggen. Hier wordt gemeld over verkoop van lachgas door Ufogas vanuit bakfietsen.

Registraties van handhaving

Aantal handhavingshandelingen

Registraties handhaving (1/5 tm 31/10) waarin de term "lachgas" voorkomt

Er worden door handhaving vooral op het Leidseplein, Rembrandtsplein en de Oudezijds Voorburgwal registraties gemaakt over lachgas. Hierbij valt op dat het grootste deel van de bestuurlijke boetes is geschreven op het Leidseplein. Op de andere locaties werden er vooral waarnemingen gemaakt. In oktober is dit onveranderd. Er werden geen boetes geschreven op het Raamplein.

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 7 november 2019 15:39
Aan: [REDACTED]; 'Zwaan, Meriam van der (M.C.);
 Mellema, Juriaan; [REDACTED];
Onderwerp: RE: lachgas
Bijlagen: memo stand van zaken aanpak lachgas 20191106_def.docx

Allen,

Hierbij de aangepaste versie van de memo met o.a dank aan [REDACTED].

Even voor de helderheid: we kiezen nu dus voor een verwijderingsbevel op basis van 2.7 en 2.9A APV. Het is niet mogelijk om twee herstelsancties voor 1 overtreding op te leggen dit **betekent dus een verwijderingsbevel (op basis van 2.7 en 2.8 apv) of een last onder dwangsom**. Het gebiedsverbod kan dus alleen worden ingezet bij overtreders waarbij de last onder dwangsom is uitgewerkt (hiervan is sprake zodra het maximum aan dwangsommen is verbeurd, ongeacht of deze al betaald zijn). Dit is in ieder geval bij (medewerkers van) Ufogas aan de orde. Daarnaast kan het gebiedsverbod ook bij andere/nieuwe verkopers worden opgelegd. Hierbij wordt in eerste instantie een 24u bevel opgelegd. En bij twee overtredingen volgt een voordracht voor drie maanden.

De vraag is of het in de praktijk voor de politie mogelijk is om te bekijken wie er nu al een LOD hebben ontvangen (de lijst van 25), Meriam, jij gaf net aan van niet. Mocht blijken een individu al een dwangsom opgelegd heeft gekregen en nu een 24u bevel krijgt, dan moet de LOD worden ingetrokken (vanwege het cumulatieverbod). Nu aan de voorkant de lod's intrekken is wellicht praktisch maar vinden wij ([REDACTED] en ik) qua signaal niet wenselijk. Hoor graag hoe jullie hierover denken.

Groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 7 november 2019 13:54
Aan: [REDACTED]; 'Zwaan, Meriam van der (M.C.);
 [REDACTED] e; Mellema, Juriaan; [REDACTED]
Onderwerp: RE: lachgas

Aahh ik stuur net zo'n zelfde mail☺

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 7 november 2019 13:52
Aan: [REDACTED]; 'Zwaan, Meriam van der

(M.C.); [redacted]; Mellema, Juriaan; [redacted] dy

Onderwerp: RE: lachgas

Hoi allemaal,

Er is door Ufo ook tegen het tweede dwangsombesluit bezwaar gemaakt. Dit bezwaar zal gevoegd worden behandeld op de hoorzitting van 19 december.

Met vriendelijke groet,

mr. [redacted]
senior juridisch (bestuurs)adviseur
Bestuur & Organisatie, Directie Juridische Zaken

Gemeente Amsterdam

E [redacted]@amsterdam.nl

M: 06 [redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 6 november 2019 16:36

Aan: [redacted]; 'Zwaan, Meriam van der (M.C.);

[redacted]; Mellema, Juriaan; [redacted]

Onderwerp: RE: lachgas

Hoi [redacted] en anderen,

Dank voor je uitgebreide verhaal, helder!

Aanvullend ben ik nog benieuwd of je wat kan zeggen over hoeveel overtredingen per individu zijn geconstateerd dit is belangrijk voor het opleggen van een gebiedsverbod (dat zij herhaaldelijk in overtreding gaan). Anders dan gister besproken is het voorstel van DJZ en OOV om toch een gebiedsverbod op te leggen op basis van 2.7 APV lid 2. Dit zal ik morgen in de notitie verwerken en verder toelichten.

Daarnaast het verzoek om nog te wachten met de derde dwangsom omdat we nog even goed moeten kijken in hoeverre we dit naast het gebiedsverbod kunnen doen.

Verder is Atg weer op de lijn gekomen, zij willen weten hoe het nu loopt (hoe vindt de gemeente dat het gaat) en vragen o.a. naar het aantal opgelegde boetes. @ [redacted] / Juriaan, kunnen jullie dit aangegeven? Zo niet dan moeten we kijken naar een antwoord in orde van grootte. Juriaan, ik bel je hier morgen even over.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 6 november 2019 09:22

Aan: [redacted]; 'Zwaan, Meriam van der (M.C.);

[redacted]; Mellema, Juriaan; [redacted]

Onderwerp: lachgas

Hay allen,

Hierbij de allerlaatste stand van zaken, hij is gewijzigd ten opzichte van gister.

Deliverbro's.

- Tegen het eerste dwangsombesluit is bezwaar ingediend. Zitting gepland donderdag 19 december 2019.
- Het tweede dwangsombesluit is 10 oktober 2019 verzonden, de bezwaartermijn loopt tot 21 november 2019. Tot nu toe geen bezwaar ingediend.
- Het eerste invorderingsbesluit is 24 oktober 2019 verzonden, de bezwaartermijn loopt tot 5 december 2019. Tot nu toe geen bezwaar ingediend. Bij dit invorderingsbesluit worden de eerste tien dwangsommen verbeurd van in totaal € 100.000,--. Het invorderingsbesluit is verzonden naar Incasso, zij hebben de 'acceptgiro' afgelopen vrijdag 1 november 2019 verzonden. Deliverbro's heeft nu 6 weken de tijd om te betalen, wordt niet betaald dan krijgt de B.V. een aanmaning met een betaaltermijn van 2 weken. Wordt dan nog niet betaald dan wordt de deurwaarder ingeschakeld.
- Tegen het voornemen tweede invorderingsbesluit is een zienswijze ingediend. Het besluit wordt morgen 7 november 2019 verzonden. De bezwaartermijn loopt dan tot 19 december 2019. In dit besluit wordt een dwangsom van € 195.000,- verbeurd.
- Het voornemen derde invorderingsbesluit is 5 november 2019 verzonden. De zienswijzetermijn is één week en eindigt 12 november 2019. In dit besluit wordt een dwangsom van € 405.000,-- verbeurd.
- Aan de hand van de constatering van afgelopen weekend van de politie zijn er 14 overtredingen door werknemers van Deliverbro's geconstateerd. Dit betekent dat een voornemen vierde invorderingsbeschikking kan worden verzonden (uiterlijk vrijdag 8 november 2019). Deze 14 constatering hebben er toe geleid dat de dwangsom van € 1.000.000,-- is volgelopen! In dit vierde invorderingsvoornemen/besluit wordt een dwangsom van € 300.000,-- verbeurd.
- Nu het tweede dwangsombesluit ook is volgelopen, wordt zoals gister besproken, een derde last onder dwangsom opgelegd. Het voornemen zal ik uiterlijk dinsdag 12 november 2019 verzenden. Hierin wil ik wederom een staffel van bedragen opnemen met een maximum van € 2.000.000,--.

De lijst met werknemers van Deliverbro's is naar aanleiding van afgelopen weekend gegroeid naar 12 personen:

Andere natuurlijke personen

- In totaal hebben 25 personen een dwangsombesluit ontvangen.
- 6 personen hebben een zienswijze ingediend tegen het voornemen. Deze zienswijze heeft er toe geleid dat afgezien wordt van verdere handhaving.
- Naar aanleiding van constatering van afgelopen weekend is er 1 persoon ([REDACTED]) van die 25 die een voornemen tot invorderen eerste dwangsom krijgt. Dit bedrag is € 2.500,--. Voornemen wordt begin volgende week (dinsdag 12 november 2019) verzonden.
- 1 persoon ([REDACTED]) heeft bezwaar gemaakt tegen het dwangsombesluit. Als ik het bezwaar lees denk ik dat ik het dwangsombesluit ga intrekken.
- Naar aanleiding van de constatering van afgelopen weekend is er 1 nieuw persoon ([REDACTED]). Het voornemen last onder dwangsom wordt begin volgende week (dinsdag 12 november 2019) verzonden.

Als er vragen of onduidelijkheden zijn, laat het weten.
groet

Notitie Lachgas

Aan: driehoek

Van: OOV, THOR, DJZ, politie, OM

Datum: 7 november 2019

1. Inleiding

Op 30 augustus 2019 heeft de driehoek ingestemd met de aanpak van lachgas in de openbare ruimte. Doel van de aanpak is:

- Lachgas reguleren door middel van het terugdringen van de verkoop van lachgas in de openbare ruimte (niet meer op iedere een straat hoek een verkoper of een plein vol verkopers).
- De overlast en openbare orde problematiek die met de lachgasverkoop gepaard gaat verminderen en de excessen tegen gaan.
- Een duidelijk norm afgeven: dat verkoop in de openbare ruimte niet mag en ervoor zorgdragen dat de regelgeving wordt nageleefd.

Dit door middel van:

- Handhaving op basis van het ventverbod en/ of het verbod op het uitoefenen van straathandel zonder inschrijving in het register, door de THOR en politie (primair in de binnenstad).
- Naast een bestuurlijke boete of strafbeschikking wordt ook een (fikse) last onder dwangsom opgelegd door het college.

In deze memo wordt de huidige stand van zaken weergegeven en een aantal beslispunten aan u voorgelegd.

2. Problematiek

In eerste instantie heeft de inzet van handhaving en politie op het ventverbod geleid tot een substantiële vermindering van het aantal lachgasverkopers in de openbare ruimte. In het Wallengebied werd geconstateerd dat er nagenoeg niet meer werd verkocht en ook op het Rembrandtplein vond nauwelijks verkoop meer plaats. In de Leidsebuurt heeft het ook geleid tot vermindering, wel vond daar nog beperkte verkoop plaats door met name Ufogas.

Sinds een aantal weken en met name afgelopen weekend wordt door politie geconstateerd dat de verkoop weer is toegenomen vooral in de Leidsebuurt. Dit geldt vooral voor de momenten dat er geen of beperkte handhaving en of politie is: door de weeks in de avond en nachtelijke uren en in het weekend na zu 's nachts. Politie geeft aan dat sinds dit weekend de sfeer op straat grimmiger is geworden. De verkopers trekken zich niks aan van de boetes en LOD's en gaan door met de verkoop van lachgas. Dit leidt tot kat en muisspel met politie en handhaving. Afgelopen weekend was het eerste weekend dat het verwijderingsbevel (1 maand) van dhr. ■■■ (eigenaar Ufogas) was afgelopen en betrokkene was dan ook weer volop aanwezig in het gebied. Zijn aanwezigheid zorgt voor continue discussie met agenten op straat, dit wordt door betrokkene ook gefilmd en op social media gezet. In deze filmpjes worden agenten o.a. ervan beschuldigd corrupt te zijn. Hiervan is door politie in een geval aangifte gedaan van laster en smaad.

De verkoop vindt met name plaats door medewerkers van Ufogas. Er zijn nu 12 medewerkers bij de gemeente bekend die herhaaldelijk overtredingen begaan. Daarnaast zijn er 25 andere natuurlijke personen die een dwangsom hebben ontvangen (waarvan 1 waarschijnlijk wordt

ingetrokken nav bezwaar). Van deze 25 krijgt 1 persoon (nav constatering van afgelopen weekend) een voornemen tot invordering van de last onder dwangsom. De indruk is dat bij de meeste (natuurlijke) personen de inzet van de LOD een afschrikwekkende werking heeft. Kanttekening daarbij is wel dat er tussen het moment van de eerste constatering en het moment waarop een eerste dwangsom verbeurd, vaak enkele weken zitten (o.a. als gevolg van zienswijzetermijnen). In die weken kan een lachgasverkoper nog doorgaan met de verkoop zonder dat hij dwangsommen hoeft te betalen. Dit kan leiden tot calculerend gedrag van nieuwe verkopers.

Er zijn in totaal 269 boetes uitgeschreven, waarvan 177 aan Ufogas. De meest notoire overtreders zijn medewerkers van Ufogas.

Traject Last onder dwangsom Deliverbro's/Ufogas

- Tegen het eerste en tweede dwangsombesluit is – op de valreep - bezwaar ingediend. Strekking van het ingediende bezwaar is dat hij van mening is dat de activiteiten van Ufogas – het afleveren van ballonnen – niet onder venten valt omdat er geen transactie op straat plaatsvindt. Zitting van de bezwaarcommissie is gepland donderdag 19 december 2019. Er is verder geen voorlopige voorziening aangevraagd.
- Naar aanleiding van dit dwangsombesluit is een invorderingsbesluit (24 okt) verzonden. Bij dit invorderingsbesluit worden de eerste tien dwangsommen verbeurd van in totaal € 100.000,--. Het invorderingsbesluit is verzonden naar Incasso, zij hebben de 'acceptgiro' afgelopen vrijdag 1 november 2019 verzonden. Deliverbro's heeft nu 6 weken de tijd om te betalen, wordt niet betaald dan krijgt de B.V. een aanmaning met een betaaltermijn van 2 weken. Wordt dan nog niet betaald dan wordt de deurwaarder ingeschakeld.
- Het tweede dwangsombesluit is 10 oktober 2019 verzonden en deze is inmiddels ook volgelopen tot € 1.000.000,-- . En dit betekent dat er weer een nieuw (voornemen) last onder dwangsom opgelegd moet worden.

Conclusie en vervolgstappen

- Het opleggen van de last onder dwangsommen heeft onvoldoende afschrikkende werking op Ufogas en op een aantal individuele (calculerende) verkopers. De verkoop en de daarmee gepaard gaande overlast en openbare orde problematiek blijft doorgaan en is onlangs toegenomen. Inschatting van handhaving en politie is dat als er minder handhavingsinzet plaatsvindt, we terug gaan naar het overlastniveau van afgelopen zomer.

Verwijderingsbevel

- Gelet op bovenstaande conclusie willen we u in overweging geven om verwijderingsbevelen op te gaan leggen in het overlastgebied Centrum. Dit zou kunnen op grond van artikel 2.7 lid 2 APV: *"Het is verboden zich op of aan de weg op te houden als aannemelijk is dat dit gebeurt om middelen als bedoeld in de artikelen 2 en 3 van de Opiumwet of daarop gelijkende waar, dan wel slaapmiddelen, kalmeringsmiddelen of stimulerende middelen of daarop gelijkende waar, te kopen of te koop aan te bieden"*.
- DJZ en OOV zijn van mening dat lachgas hier ook onder geschaard zou kunnen worden. Dit betekent dat op grond van artikel 2.9A een verwijderingsbevel kan worden gegeven voor de duur van 3 maanden. Dit kan overigens alleen indien er sprake is van minimaal twee antecedenten inzake de verkoop van lachgas. Aan een first offender zal dus niet direct een verwijderingsbevel van 3 maanden worden opgelegd. Deze overtreders kunnen wel voor hun overtreding een 24 urenbevel krijgen. Bij twee overtredingen/24uursbevelen kan een bevel

voor drie maanden worden opgelegd. Bij recidive kan vervolgens een zes maandenbevel worden opgelegd.

Tot op heden is gekozen om in eerste instantie te handhaven op basis van het ventverbod omdat de verkoop op straat – ongeacht welk middel dan ook – al niet is toegestaan. Er is hierbij gekozen voor de last onder dwangsom omdat een verwijderingsbevel op basis van overtreding van het ventverbod niet mogelijk is. Een dwangsom is daarnaast een minder ingrijpend middel. Bij het opleggen van verwijderingsbevelen is de aanpak meer gericht op de aard van het middel dat wordt verkocht en de overlast die daarmee gepaard gaat.

- Bij overtreding van het verblijfsverbod, geldt 184Sr (niet voldoen aan ambtelijk bevel). Dhr. [REDACTED] is in de periode dat het maandbevel gold, niet gesignaleerd in het gebied. Inschatting van politie is dat betrokkene zich aan het bevel zal houden.

(Juridische) kanttekeningen:

- DJZ is van mening dat het goed verdedigbaar is dat lachgas onder artikel 2.7 APV valt, een rechter kan hier anders over denken.
- Er mogen geen twee herstelsancties voor 1 overtreding worden opgelegd: **dit betekent dus een verwijderingsbevel *of* een last onder dwangsom.**
- Het gebiedsverbod kan dus alleen worden ingezet bij overtreders waarbij de last onder dwangsom is uitgewerkt (hiervan is sprake zodra het maximum aan dwangsommen is verbeurd, ongeacht of deze al betaald zijn). Dit is in ieder geval bij (medewerkers van) Ufogas aan de orde.

Daarnaast kan het gebiedsverbod ook bij andere/nieuwe verkopers worden opgelegd. Hierbij wordt in eerste instantie een 24u bevel opgelegd. En bij twee overtredingen volgt een voordracht voor drie maanden. Mocht blijken een individu al een dwangsom opgelegd heeft gekregen, dan moet deze worden ingetrokken (vanwege het cumulatieverbod).

- De verkoop zou zich kunnen verplaatsen buiten het aangewezen overlastgebied. Indien dit zich voordoet kan worden overwogen om bij notoire overtreeders een gebiedsverbod op grond van de Overlastwet op te leggen (omdat daar geen verwijderingsbevel op grond van de APV kan worden opgelegd).

Overige ontwikkelingen:

- [REDACTED]
- Het CAM rapport laat langer op zich wachten, ambtelijke hebben we vernomen dat het waarschijnlijk pas januari gereed zal zijn. Inschatting is dat dit rapport niet zal leiden tot wijzigingen in de Opiumwet of Geneesmiddelenwet. Optie is om dit opnieuw bij de minister van J&V en staatsecretaris van VWS neer te leggen.

Gevraagd besluit:

- Stemt u in met een wijzing in de aanpak waarbij verwijderingsbevelen op basis van 2.7 en 2.9A APV worden opgelegd in plaats van een last onder dwangsom op basis van overtreding van het ventverbod?

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 10 december 2019 16:18
Aan: Halsema, Femke
CC: Rossum, Pierre van; Aart, Eric van; [REDACTED]; Drissen, Julia; Meijer, Sebastiaan; [REDACTED]
Onderwerp: RE: lachgas op lijst II van de Opiumwet
Bijlagen: Integrale_aanpak_lachgas.docx

Burgemeester,

In de bijlage nog de brief over de 'integrale aanpak lachgas' die staatssecretaris Blokhuis en minister Grapperhaus gisterenmiddag naar de Tweede Kamer hebben gestuurd. Hierin wordt een toelichting gegeven op de risicobeoordeling en voorgestelde maatregel. Ook wordt uitgelegd waarom andere maatregelen niet mogelijk zijn (brengen onder de Geneesmiddelenwet) of in hun ogen minder effectief zijn (zoals regelen via de Warenwet). Verder wordt nog toegelicht welke juridische mogelijkheden er nu al zijn. Als laatste wordt aangegeven hoe het proces verder verloopt en dat de consequenties voor de handhaving nader in kaart zullen worden gebracht. Een termijn wordt niet genoemd, maar ergens heb ik opgevangen dat is gezegd dat het proces zeker 9 maanden gaat duren.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
 Gemeente Amsterdam/OOV
 T: 06- [REDACTED]

Van: Halsema, Femke
Verzonden: maandag 9 december 2019 13:24
Aan: [REDACTED]
CC: Rossum, Pierre van; Aart, Eric van; [REDACTED]; Drissen, Julia; Meijer, Sebastiaan; [REDACTED]
Onderwerp: Re: lachgas op lijst II van de Opiumwet

Dag [REDACTED],

Dank voor de snelle update. Eigenlijk lijken de conclusies van het rapport plaatsing op de opiumlijst nauwelijks te rechtvaardigen.

Ik heb voor nu 2 vragen:

- wanneer zou het ingaan?
- hebben wij als gemeente hier profijt van of levert het ons vooral een nieuw handhavingsprobleem op. De lachgaskoning profileert zichzelf bijv ook als groothandel voor heel nl en de beslissing zou kunnen betekenen dat zijn handel in het geheel moet worden opgedoekt.

Femke

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 9 dec. 2019 om 12:32 heeft [REDACTED] het volgende geschreven:

Burgemeester,

Inmiddels is in de media al naar buiten gekomen dat staatssecretaris Blokhuis het **oneigenlijk recreatief gebruik van lachgas wil verbieden door het op lijst II van de Opiumwet te plaatsten**. Er wordt een uitzondering gemaakt voor allerlei eigenlijke toepassingen. Hoe dat precies vorm gaat krijgen is nog niet bekend.

Dit besluit volgt op het **CAM rapport**, dat ook vandaag naar buiten komt (zie bijlagen). Vorige week hebben we hier ambtelijk al vertrouwelijk met de ministeries (VWS en J&V) over gesproken.

We herkennen de conclusies uit het CAM-rapport en de noodzaak om het gebruik te ontmoedigen en de beschikbaarheid te beperken. In het rapport wordt aanbevolen dat gemeenten beperkende maatregelen over lachgas kunnen opnemen in de APV. De minister kiest echter voor een landelijke uniforme regeling, waarmee er ook helderheid wordt geschapen.

Wat het plaatsen op lijst II precies betekent voor de aanpak in Amsterdam, hoe zich dit bijv. verhoudt tot de huidige aanpak, moet nog worden bekeken met JZ (handhaven op de Opiumwet is bijv. een bevoegdheid van de politie). We stellen voor om totdat lachgas op lijst II staat, de verkopers in de openbare ruimte in elk geval te blijven aanpakken op de huidige wijze. Ook zal de GGD zo snel mogelijk gaan kijken welke nadere maatregelen op het gebied van preventie ingezet kunnen worden.

Hieronder een korte samenvatting van het rapport. **Mocht u dit nog verder willen bespreken, dan kan dat eventueel om 14.00 uur in de actualiteiten staf.**

De conclusies van het CAM-rapport op hoofdlijnen:

- Risico's voor de gezondheid voor een individu 'gering tot matig', vooral bij excessief gebruik (ook eenmalig) zijn er vergiftigingen gemeld, maar ook beperkt gebruik kan bijwerkingen hebben. Voor de volksgezondheid in het algemeen wordt het risico 'matig tot groot' ingeschat, vooral voor jongeren, onervaren gebruikers en mensen met minder vitamine B12 (zoals vegetariërs).
- Risico's voor de openbare orde worden 'gering tot matig' ingeschat, m.n. omdat het middel niet agressie verhogend werkt, maar overlast door geluid en vervuiling wordt wel benoemd. (NB wij vinden dit onderdeel een beetje mager beschreven)
- Risico's in het verkeer zijn hoog.
- Risico op verwevenheid met de (georganiseerde) criminaliteit wordt gering ingeschat, m.n. omdat er weinig over bekend is, al zijn er wel 'signalen' dat criminele organisaties betrokken zouden zijn.
- Algemene risico wordt als hoog ingeschat.

Aanbevelingen:

- Gebruik ontmoedigen en (grote) beschikbaarheid beperken
- Voorlichting geven
- Aanvullend onderzoek naar verslavende effecten bij veelvuldig gebruik en aantasting zenuwstelsel
- Gemeenten kunnen beperkende maatregelen treffen in de APV

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Gemeente Amsterdam/OOV

T: 06- [REDACTED]

CAM

> Retouradres Postbus 1 3720 BA Bilthoven

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie
Dhr. drs. C. G. A. Wijnker
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T 030 274 91 11
cam@rivm.nl

Ons kenmerk
RL28-11 GZB/PK

Uw kenmerk
1520305-189824-VGP

Behandeld door
[Redacted]
Coordinator CAM/GZB

T 030 274 [Redacted]
[Redacted]@rivm.nl

Kopie aan

Bijlage(n)
Rapportage risicobeoordeling
lachgas

Datum 2 december 2019
Betreft Risicobeoordeling lachgas

Geachte heer Wijnker,

In uw brief van 23 april 2019 (1520305-189824-VGP) heeft u het Coördinatiepunt Assessment en Monitoring nieuwe drugs (CAM) verzocht een risicobeoordeling ten aanzien van het middel lachgas uit te voeren.

De rapportage "Risicobeoordeling lachgas" is als bijlage toegevoegd. Het rapport is opgesteld door het CAM. Het CAM heeft ondersteuning gehad van de Commissie risicobeoordeling nieuwe drugs, waarin deskundigen uit het veld van (nieuwe) drugs participeren. Voor de samenstelling van deze commissie verwijzen wij u naar het rapport.

Het recreatief gebruik van lachgas als roesmiddel kan een risico vormen voor de volksgezondheid. Daarom pleit het CAM voor maatregelen die het recreatief gebruik van lachgas als verdovend middel ontmoedigen.

Lachgas wordt gebruikt vanwege de milde geestverruimende effecten en de korte roes. Het middel is in Nederland op grote schaal als verdovend middel verkrijgbaar. Het gebruik neemt toe; in 2018 had 6,9 procent van de mensen van 18 jaar en ouder ooit lachgas gebruikt. Van hen deed 2,7 procent dit in het afgelopen jaar; onder 20-24-jarigen was dit laatste-jaar-gebruik vijf keer hoger (14,6%). Ook het aantal meldingen van gezondheidsincidenten naar aanleiding van lachgasgebruik neemt toe, met klachten zoals hoofdpijn, duizeligheid en tintelingen. Het veelvuldig gebruik kan leiden tot ernstige schadelijke neurologische gevolgen zoals dwarslaesies. Jonge en onervaren gebruikers en mensen met een laag vitamine B12-niveau, zoals vegetariërs, zijn gevoeliger voor deze schadelijke effecten.

Ook kleven er maatschappelijke risico's aan het gebruik van lachgas. Het reactievermogen van automobilisten neemt af als ze lachgas gebruiken. Ook kunnen handelingen met het gas en ballonnen in de auto de aandacht van het verkeer afleiden. Het aantal verkeersincidenten in relatie met lachgas bedroeg ongeveer 1000 in de eerste helft van 2019.

Datum
2 december 2019

Ons kenmerk
RL28-11 GZB/PK

Vergeleken met beoordelingen van andere middelen door de Commissie scoort lachgas over het geheel hoog op risico's. Daarom vindt de Commissie dat het gebruik van lachgas moet worden ontmoedigd en dat de beschikbaarheid moet worden beperkt. Een van de adviezen is daarom om de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) lokaal zo aan te passen dat het gebruik van lachgas wordt beperkt. Ook adviseert het CAM de verkoop van cilinders met lachgas voor recreatief gebruik aan particulieren aan banden te leggen. Voorlichting kan helpen gebruikers bewust te maken van de mogelijke negatieve gezondheidseffecten van gebruik.

De Commissie pleit verder voor aanvullend onderzoek naar de omvang van de groep die veel lachgas gebruikt als roesmiddel, naar het verslavende karakter van lachgas als het vaak wordt gebruikt en naar de aantasting van de zenuwen door lachgas. Ten slotte adviseert de Commissie om het lachgasgebruik en de gezondheidseffecten daarvan te blijven monitoren.

Met vriendelijke groet,

Mw. dr. M. W. van Laar
Voorzitter Commissie risicobeoordeling nieuwe drugs

Dhr. Dr.
Coördinator CAM
Secretaris Commissie risicobeoordeling nieuwe drugs

[REDACTED]

Onderwerp: lachgas
Locatie: 1 E01

Begin: do 5-12-2019 9:00
Einde: do 5-12-2019 10:00

Terugkeerpatroon: (geen)

Vergaderingsstatus: Geaccepteerd

Organisator: [REDACTED]

Verplichte deelnemers:

[REDACTED] (AP Amsterdam); Mellema, Juriaan; [REDACTED]

Dag allen,

Aangezien er bij meerdere mensen behoefte is aan overleg op de korte termijn, hierbij een nieuw vergaderverzoek.

Groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED] - OM ([REDACTED]@om.nl); [REDACTED]
 ; "Meriam van der Zwaan" ([REDACTED]@politie.nl); [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: lachasoverleg donderdag
Datum: dinsdag 14 januari 2020 12:59:56

Beste allen,

A.s. donderdag komen we weer bij elkaar om over lachgas te praten. [REDACTED] sluit even aan voor het onderdeel verwijderingsbevelen en ik heb ook de GGD gevraagd, maar [REDACTED] weet nog niet of het lukt. Ik heb voorsnog de volgende agenda punten:

1. Overlastsituatie:
  - a. Overlast centrum: svz verwijderingsbevelen
  - b. Overlastsituatie Raamplein: status?
  - c. Verplaatsing naar West en andere gebieden?
2. Stavaza afspraken vorige overleg
3. WOB-verzoek
4. Bespreken CAM rapport, voorstel plaatsing Opiumlijst
5. Evaluatie inzet maatregelen tot nu toe
6. Hoe verder?
7. Vervolg overleggen

Als jullie nog aanvullingen hebben hoor ik het graag. Er staat 1,5 uur voor het overleg (van 12.30 tot 14.00 uur op het stadhuis in 1E.1), maar ik zal proberen om het wat korter te houden, al is het maar omdat we in een erg kleine ruimte zitten/staan dus de zuurstof op een gegeven moment waarschijnlijk op is.

Tot donderdag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
 Gemeente Amsterdam/OOV
 T: 06-[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 10 december 2019 11:31
Aan: [REDACTED] - OM ([REDACTED]@om.nl); [REDACTED]
 ; Meriam van der Zwaan ([REDACTED]@politie.nl); [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: afspraken lachgas

Dag allen,

Met dank aan [REDACTED] hieronder de afspraken van ons vorige overleg op een rij. Mochten jullie nog aanvullingen of nuances hebben dan horen we het graag.

In de tussentijd hebben we natuurlijk ook belangrijk nieuws vanuit Den Haag. Zie hierbij het CAM-rapport en de brief van staatssecretaris Blokhuis en minister Grapperhaus aan de 2^e kamer. Ons college is nog niet onverdeeld enthousiast over het voorstel om lachgas op lijst II van de Opiumwet op te nemen. De burgemeester is vooral geïnteresseerd in wat dit voor de handhaving kan betekenen/hoe handhaafbaar het is. De GGD zal zo snel mogelijk gaan kijken welke nadere maatregelen op het gebied van preventie ingezet kunnen worden en zij zullen hierover een brief naar de Raad opstellen. Dat doen ze in afstemming met ons, dus wellicht komen we daarvoor nog bij jullie

op de lijn.

Afspraken lachgasoverleg 5 december:

- Betalingstermijn van eerste invordering verloopt deze week. Bij gemeentelijke belastingen wordt geïnformeerd naar het vervolgtraject. Vraag is of er preventief beslag gelegd kan worden op zijn tegoeden. ( )
- Meriam checkt of de AFM mogelijkheden ziet.
-
-
- Eerste overtreding van 184 sr (van 2.7 lid APV) wordt bij wijze van proefproces op zitting gebracht (OM)
- Hoorzitting nav eerste LOD: bellen van te voren nog even met Meriam. Bij DJZ wordt gecheckt of er een corridor moet komen voor om hierbij aanwezig te kunnen zijn.
- Raamplan: Hier wordt veel overlast ervaren. Afgelopen weekend was het overigens rustig. Politie ( ) bekijkt samen met centrum ( ) in hoeverre er dossiers zijn die in aanmerking komen voor de Overlastwet. De regels die gelden voor vervoer gelden ook als voertuig geparkeerd staat (OM deelt deze info met politie)
- We krijgen bericht over verplaatsing naar West (KFC) en lachgas verkoop bij de Marktkantine. Hier zijn ook geen 24-uurs verboden mogelijk. Graag informatie goed bijhouden (politie, THOR), zodat ook gekeken kan worden of hier iets met Overlastwet kan.
- In hoeverre zijn er nog personen die invloed zouden kunnen hebben en op het rechte pad zouden kunnen krijgen? OOV doet de check bij het ACVZ.
- Voorlopig blijven we de huidige aanpak voortzetten.
- In januari komen we weer bij elkaar om te kijken hoe het staat met o.a. bezwaar, 'proef' proces, Cam rapport. Vindt dan ook 'evaluatie' plaats naar effectiviteit van ingezette instrumenten. In de tussentijd delen we zo nodig informatie per mail.
- Daarna terug naar de driehoek, streven is wel ruim voor Koningsdag.

Met vriendelijke groet,

Gemeente Amsterdam/OOV
T: 06-

Van: [REDACTED]
Aan: Meriam van der Zwaan ([REDACTED]@politie.nl); [REDACTED] - OM ([REDACTED]@om.nl); [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: to do lachgasoverleg....
Datum: maandag 20 januari 2020 14:38:03

Beste allen,

Hierbij de belangrijkste punten uit ons vorige overleg. Tbv evaluatie van de ingezette maatregelen, gemeten vanaf Koningsdag 2019 tot nu, gaan we de volgende informatie verzamelen:

- Algemeen beeld over verloop overlast op straat (politie, Thor)
- Is er extra capaciteit ingezet? Ten koste van wat is ingezet op lachgas (politie, Thor)
- Hoeveel sancties opgelegd voor overlast lachgas?
  - Boetes op 'venten' (artikel 3.1 en 4.1 van de Verordening) (Thor, politie)
  - Boetes op 'uitoefenen zonder te zijn ingeschreven in een daarvoor door het college bijgehouden register' (artikel 2.1 van de Verordening) (Thor, politie)
  - Boetes op 'aanbieden van diensten' (artikel 2.50 APV) (Thor, politie)
  - LOD ivm bovenstaande overtredingen (aantal, bedrag opgelegd, bedrag geïnd etc.) (Thor)
  - Boetes op 2.7 APV (politie)
  - Verwijderingsbevelen 24 uur (politie)
  - Verwijderingsbevelen 1 tot 3 maanden (OOV)
  - Overtreding van verwijderingsbevelen 184 Sr. (politie)
- Hoeveel en welk soort zaken zijn geseponneerd (OM)
- Overlast meldingen SIA, per stadsdeel, trends in tijd (uit dashboard – [REDACTED] vragen)

Overige afspraken

- Bespreken met KHN hoe bewustwording bij horeca kan worden vergroot (OOV)
- Brief aan Raad over extra voorlichting, zo mogelijk aangevuld met andere (toezicht) activiteiten (GGD, in afstemming met OOV)
- Dossieropbouw voor eventueel gebiedsverbod op basis van de overlast/voetbalwet (stadsdeel/politie)

Bij het volgende overleg (31 januari) proberen we zo veel mogelijk informatie bij elkaar te leggen en bespreken we wat nog mist/aangevuld moet worden.

Mochten jullie nog aanvullingen of vragen hebben op dit verslagje dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
 Beleidsadviseur Horeca / projectleider ADE
 Openbare Orde en Veiligheid
 Gemeente Amsterdam

T 020-552 [REDACTED]
 [REDACTED]@amsterdam.nl

Bezoekadres: Amstel 1, 1011 PN
 Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Werkdagen: ma, di, do en vr

Van: [redacted]@trimbos.nl>
Verzonden: dinsdag 14 januari 2020 16:24
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: presentaties MDI symposium - deel 2
Bijlagen: 2. MDI symposium lachgas.pptx; 3. [redacted].pptx; 5. [redacted].pptx; 6. [redacted].pptx

En bij deze deel 2 van de presentaties.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
 Projectassistent - Drug Monitoring & Policy
 T 030 29 7 [redacted]
www.trimbos.nl

Da Costakade 45 - 3521 VS Utrecht
 Postbus 725 - 3500 AS Utrecht
 Disclaimer

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 14 januari 2020 16:20
Aan: [redacted]
Onderwerp: 2
 Met vriendelijke groet,

[redacted]
 Projectassistent - Drug Monitoring & Policy
 T 030 29 7 [redacted]
www.trimbos.nl

Da Costakade 45 - 3521 VS Utrecht
 Postbus 725 - 3500 AS Utrecht
 Disclaimer

Neurologische gevolgen van lachgasgebruik

Laughing Gas.

AIOS neurologie Zuyderland Medisch Centrum

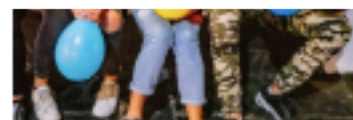

zuyderland

LACHGAS POPULAIR BIJ JONGEREN ALS PARTYDRUGS

Verlamd na snuiven van lachgas

Kan je van lachgas echt verlamd raken? Uitzonderlijk wel. 'Onlangs is nog zo'n patiënt bij ons binnengebracht', zegt spoedarts Jan Stroobants.

Kabinet

ANTWERPS SPOEDARTS KEVIN VEREECKEN DRINGT AAN OP MAATREGELEN

Why 'nos', the
drug, is no laugh

'We hebben de gevolgen van lachgas
onderschat'

Laughing gas is one of Britain's most

In het Antwerpse ziekenhuis ZNA Stuivenberg kwamen de jongste maanden een à twee patiënten per week binnen met ernstige problemen na het gebruik van lachgas.

hippy
of
de

reets as

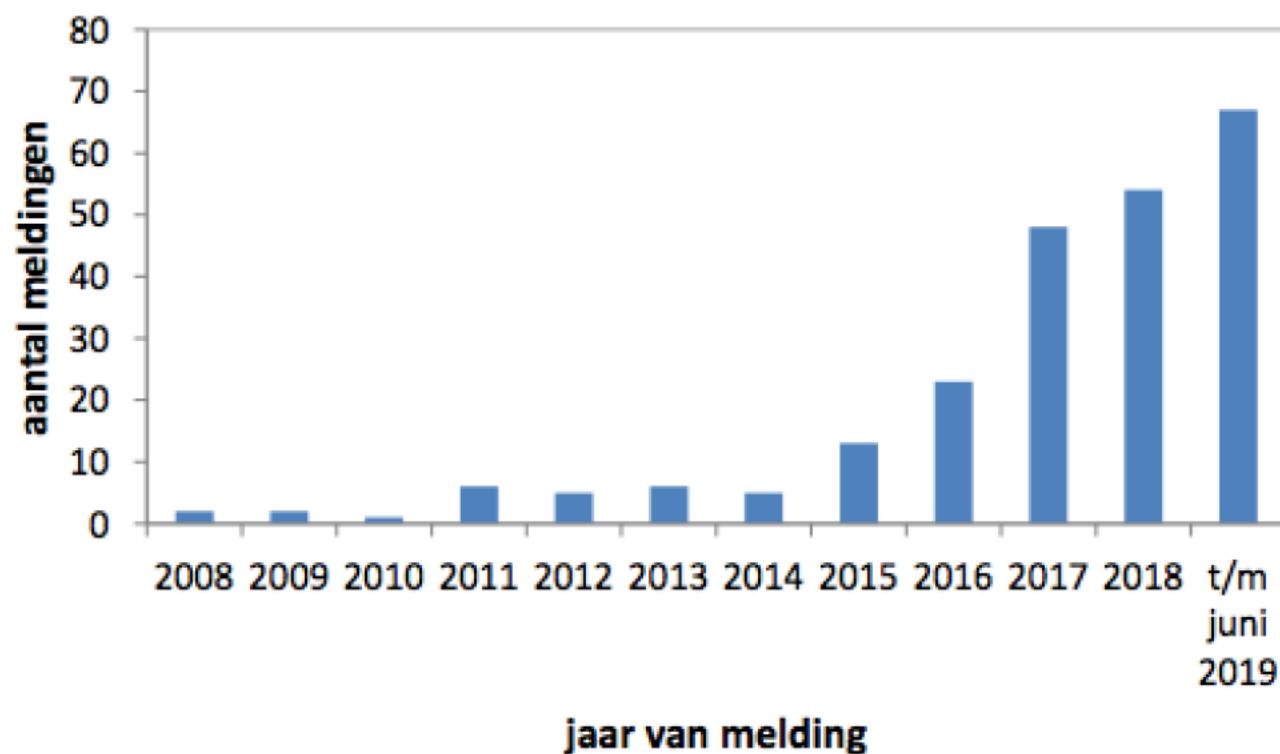
- Toename recreatief gebruik onder 15-35-jarigen
- Meest populaire drug na cannabis en ecstasy

**Tabel 13a.2.1   Percentage en absolute aantal lachgasgebruikers in de bevolking van 18 jaar en ouder.
Peiljaar 2016**

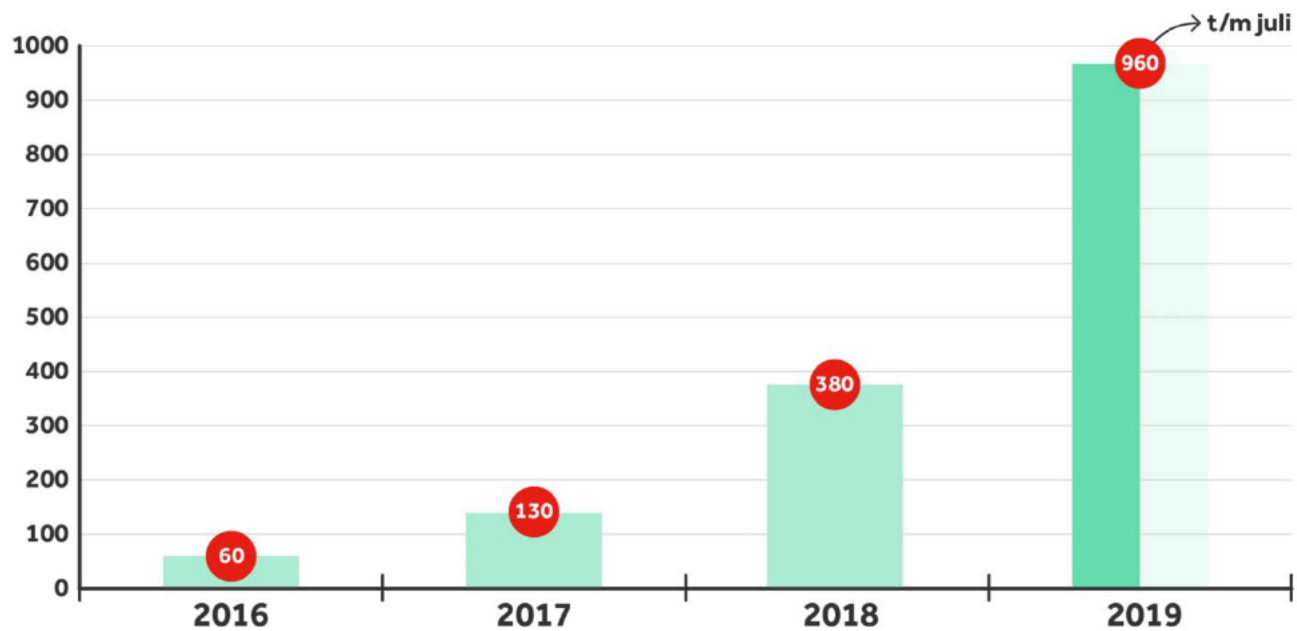
(18 jaar en ouder)	(%)	Absoluut aantal (afgerond op 10.000)	Absoluut aantal 95% Betrouwbaarheidsinterval
Ooit	4,9	650.000	600.000-700.000
Laatste jaar	2,0	260.000	230.000-290.000
Laatste maand	0,5	70.000	50.000-85.000

Percentage gebruikers ooit, in het laatste jaar en in de laatste maand. Het geschatte absolute aantal Nederlanders van 18 jaar en ouder dat lachgas gebruikt is afgerond op tienduizendtallen. Bron: LSM-A Middelen/Leefstijlmonitor Trimbos, i.s.m. RIVM en CBS, 2016

Meldingen NVIC

Verkeersincidenten met lachgas

Lachgas (N_2O): het begin

- Kleurloos gas ontdekt in 1776
- Inhalatie geeft een kortdurende eufore roes
- Doorbraak in 1799 dankzij de experimenten van scheikundige sir Humphrey Davy
- Laughing gas parties

Dichterlijke inspiratie

O, Tom! Such a gas has Davy discovered, the gaseous oxyd!
O, Tom! I have had some; it made me laugh and tingle in every toe and finger-tip. Davy has actually invented a new pleasure for which language has no name. O, Tom! I am going for more this evening; it makes one strong and so happy, so gloriously happy! O, excellent air-bag!

Robert Southey, dichter (1774-1843)

Prescription for scolding wives

Lachgas: 19de en 20ste eeuw

- Medio 19de eeuw: gebruik als anestheticum voor tandheelkundige ingrepen
- 1961: eerste medisch artikel over gebruik $N_2O:O_2$ -mengsel bij bevallingen

Lachgas: anno nu

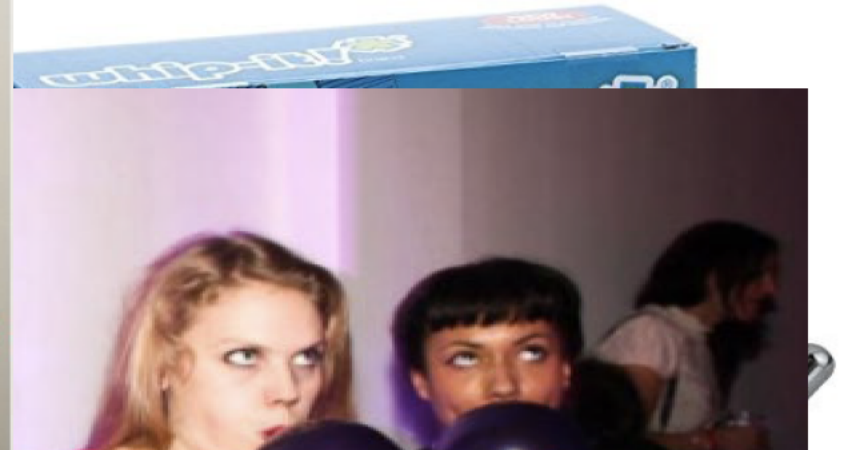
- Inductie en onderhoud algemene anesthesie
- Ingrepen in gespecialiseerde tandartspraktijken
- Als pijnstilling tijdens de bevalling
- Drijfgas horeca en industrie

Lachgas: recreatief gebruik

- Vrij verkrijgbaar sinds juli 2016
- Toename recreatief gebruik onder 15-35-jarigen

Recreatief lachgas

Tip #3 The best and safest way to whip-it

Using a balloon, with caution, is the least risky way to use nitrous oxide. Here the gas is dispensed into a balloon from which a user inhales and exhales repeatedly until they have had enough or the gas runs out. If the user overdoes it and oxygen levels in the body drop to the degree where they are close to passing out, they will be unable to hold the balloon to their lips and will automatically breathe air again. This safety mechanism minimises the risk of death by suffocation, but will not prevent a user overdoing it enough to suffer a headache or other unpleasant effects. Paying attention to any discomfort and not resisting the urge to breathe will minimise the chances of harm of any kind.

Casus 1

- Man, 21 jaar
- Misselijk, veelvuldig braken
- Zwak op de benen, tintelingen, hoofdpijn
- In drie dagen honderden 'ballonnetjes gebruikt'
- 15 liter

Casus 1

Lichamelijk onderzoek

- Helder, alert
- Braken
- Verminderde kracht benen

Aanvullend onderzoek

- Vitamine B12 262 (145-569)
- Methylmalonzuur 214 (50-340)

Casus 1

- Opname
- Metoclopramide 10mg iv
- 1,5L NaCl-infuus
- Vitamine B12-injectie 1000mcg
- Herstel van klachten
- Ontslag naar huis, poliklinische controle

Kortetermijneffecten

- Directe effecten: euforie roes, beïnvloeding waarneming, bewustzijnsdaling
- Bijwerkingen: duizeligheid (46%), verwardheid (27%), hoofdpijn (25%)
- Misselijkheid en tintelingen

Wat is veilig gebruik?

- RIVM 2016: Veilig recreatief gebruik: maximaal 1x/maand ≤ 10 ballonnen
- RIVM 2019: geen uitspraak

Wat is veilig gebruik?

- Broeikasgas
- Ecologische voetafdruk?

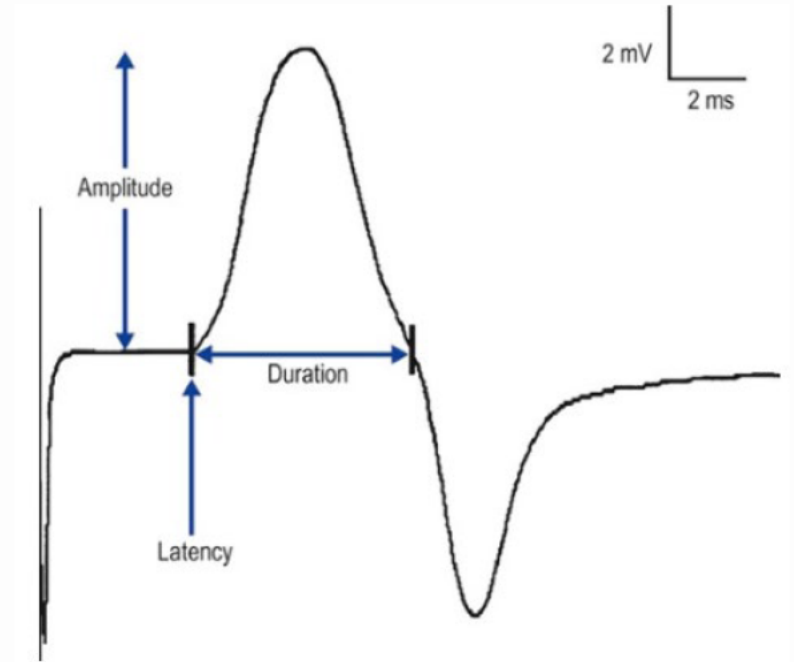
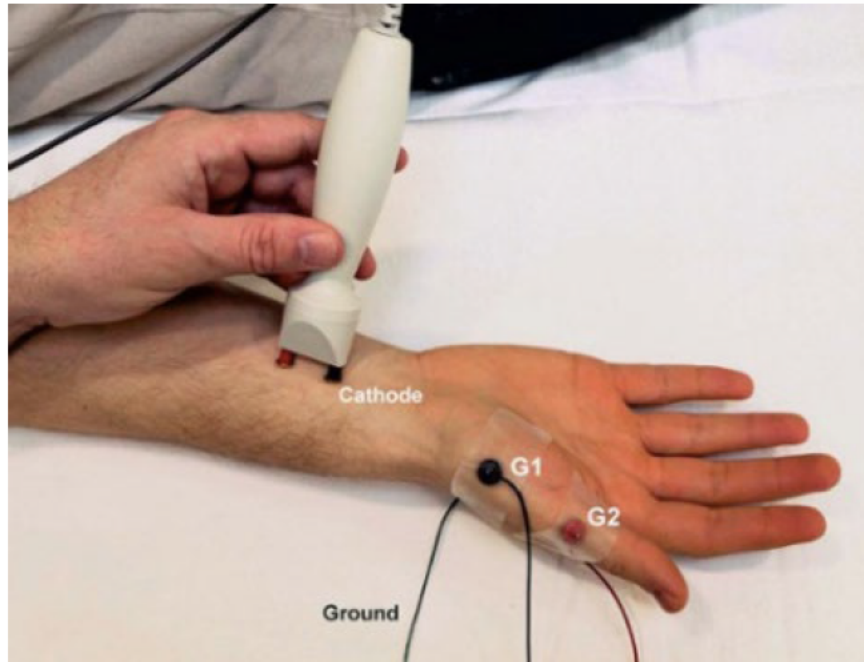
Casus 2

- Man, 24 jaar
- Sinds twee weken tintelingen vingers
- Dof gevoel voeten en onderbenen
- Sinds 6 jaar lachgasgebruik
- 500 inhalaties per sessie
- Reeds vitamine B12-suppletie

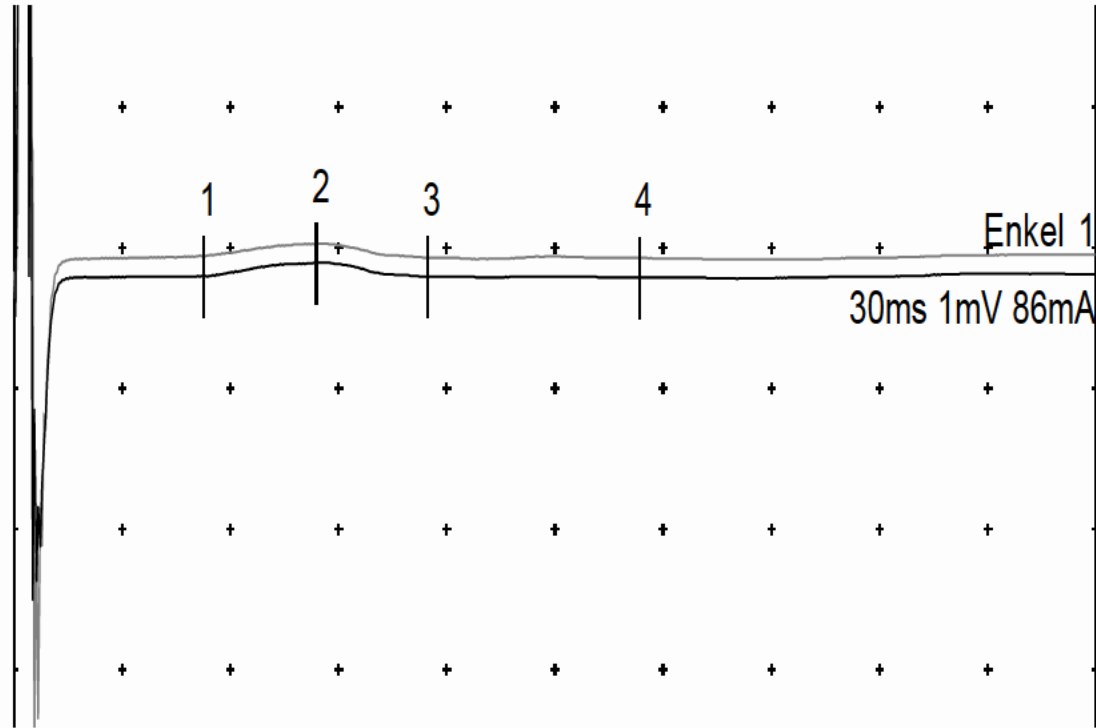
Casus 2

- Verminderde tastzin onderbenen en voeten
  - Zwakte voetheffers
  - Areflexie
-
- Vitamine B12 136 (145-569)
  - Methylmalonzuur 12285 (50-340)

Casus 2

Casus 2

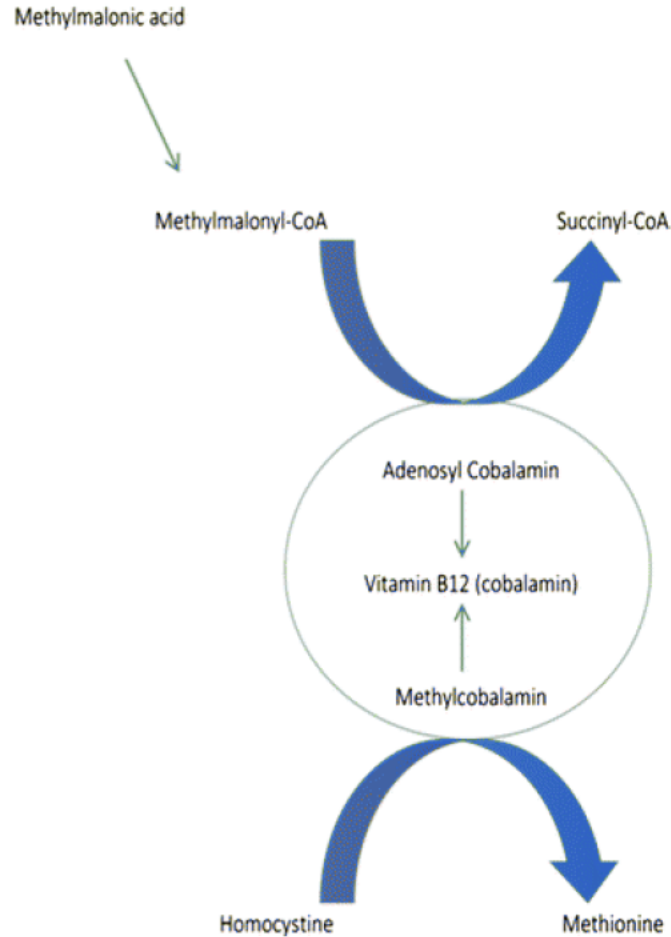

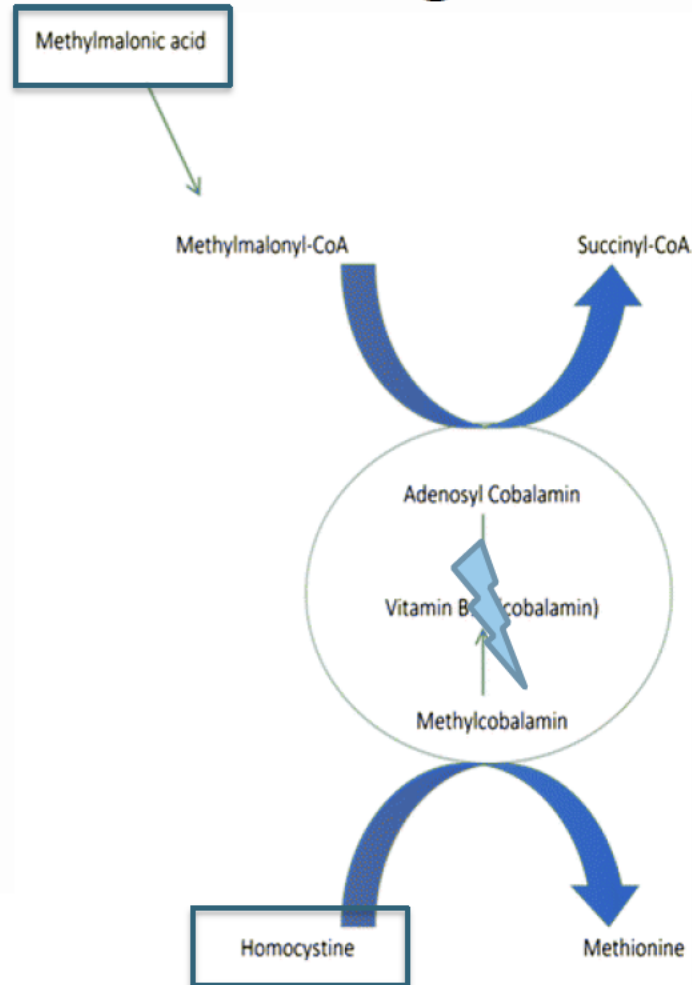
Casus 2

- Ernstige axonale polyneuropathie
- Advies staken lachgas en continueren vitamine B12-suppletie
- Niet verschenen voor poliklinische controle

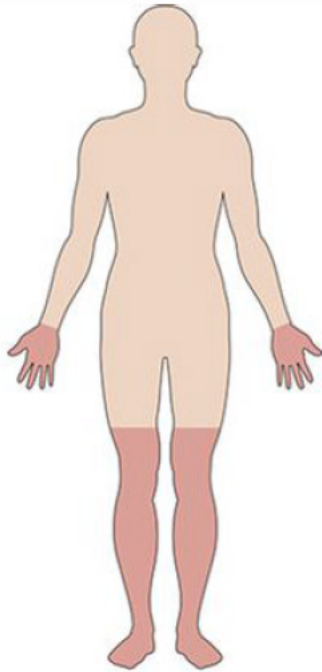
Vitamine B12

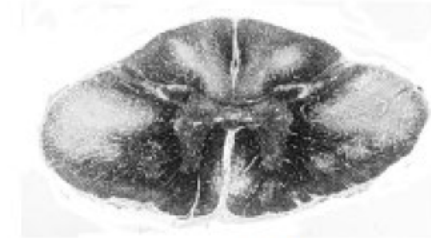
Vitamine B12 en lachgas

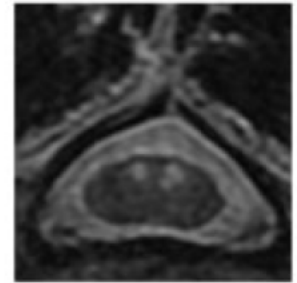
Langetermijneffecten van (teveel) lachgas

Polyneuropathie

ruggenmerg

MRI

Gecombineerde strengziekte/myelopathie

Lachgasgebruik in de literatuur: van anesthesie (2001) naar recreatief gebruik (2017)

Klinische lessen

Gecombineerde strengziekte door vitamine-B₁₂-deficiëntie: eenvoudige diagnose, effectieve therapie

J.C.F.JONGEN, P.J.KOEHLER EN C.L.FRANKE

KLINISCHE LES

Lachgasgeïnduceerde polyneuropathie

Stijn H.P. Conjaerts, J.E. (Anne) Bruijnes, Kim Beerhorst en Roy Beekman

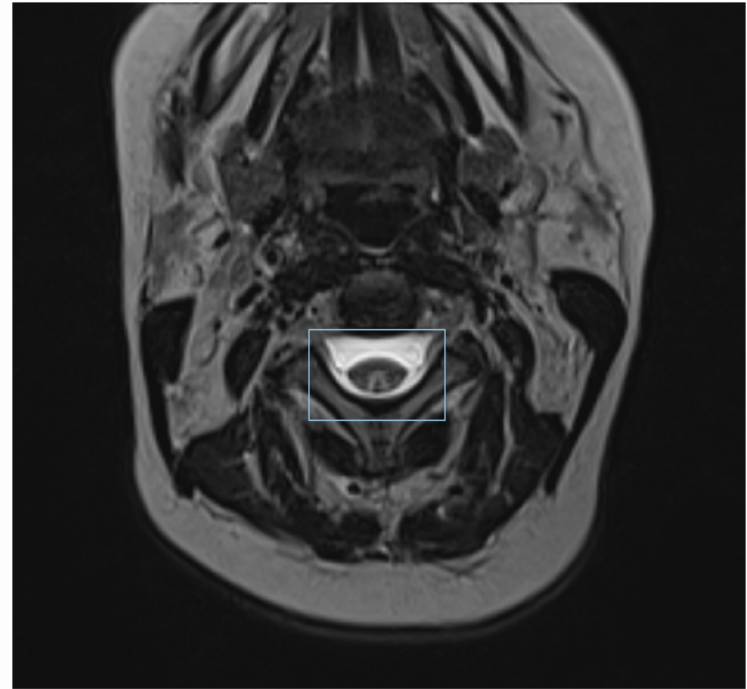
Casus 3

- Vrouw, 23 jaar
- Sinds 3 dagen tintelingen handen en voeten
- Minder kracht voeten, struikelen
- 1-2 keer per week lachgas
- 200 ballonnen per avond

Casus 3

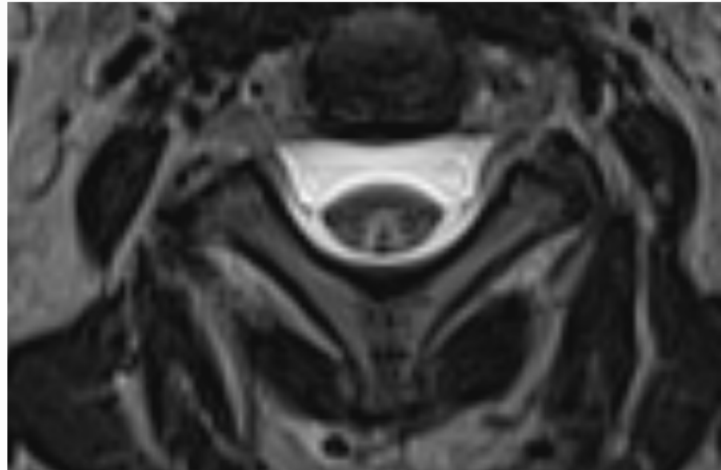
- Verminderde kracht handen en voeten
- Hypoesthesie armen en benen
- Bandvormige hypoesthesie thorax
- Ataxie
- Lage tot afwezige reflexen

- Vitamine B12 108 (145-569)
- Methylmalonzuur niet getest

Casus 3

Casus 3

Casus 3

Revalidatiearts

- Verminderde controle en fijne motoriek handen
  - Eten snijden
  - Schrijven
- Verminderde kracht armen en benen
- Zwaar gevoel benen na 10 minuten lopen
- Niet op revalidatieprogramma verschenen

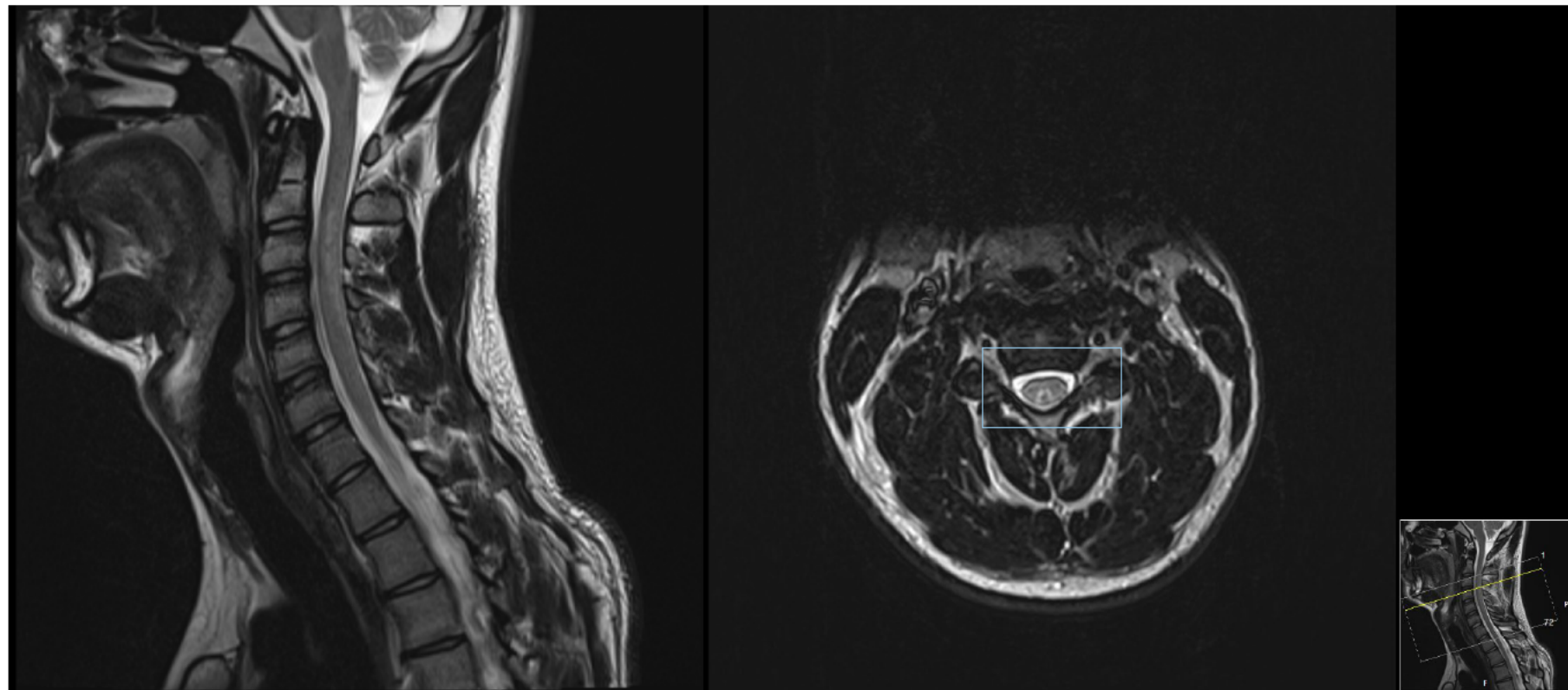
Casus 4

- Man, 19 jaar
- Sinds 3.5 maand tintelingen en verdoofd gevoel tenen tot aan knieën
- Later tintelingen handen
- Verminderde kracht handen en voeten
- Stroomsensatie bij buigen nek, bandgevoel thorax
- Sinds 2-3 jaar lachgasgebruik, niet regelmatig

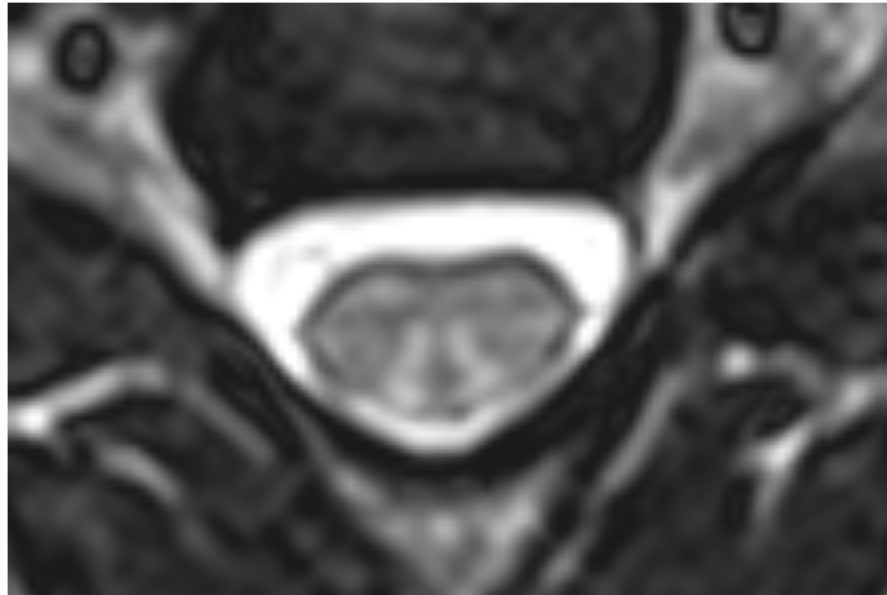
Casus 4

- Geen krachtsverlies
  - Hypoesthesie handen en voeten
  - Bandvormige hypoesthesie thorax
  - Verminderde vibratiezin
-
- Vitamine B12 158 (145-569)
  - Methylmalonzuur niet getest

Casus 4

Casus 4

Casus 4

- Advies lachgas te staken
- Vitamine B12-suppletie
- Niet verschenen voor poliklinische controle

Conclusie

- Toename recreatief gebruik lachgas
- Vitamine B12-deficiëntie
- Polyneuropathie en gecombineerde strengziekte
- Suppletie B12 en staken lachgas
- Herstel mogelijk, maar soms blijvende schade!

En....Vraag specifiek naar lachgasgebruik!

